BANK OF BAKU AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 dekabr 2008-ci il tarixinə bitən il üzrə
Maliyyə hesabatları

BANK OF BAKU AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ ÜZRƏ RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT	1
MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ	2-3
31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARI:	
Mənfəət və zərər haqqında hesabat	4
Balans	5
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	6
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	7-8
Maliyyə hesabatlarına qeydlər	9-57

BANK OF BAKU AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ ÜZRƏ RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT

Hesabatının 2-ci və 3-cü səhifələrində təqdim olunan müstəqil auditorların rəyini və burada şərh edilən müstəqil auditorların məsuliyyətini nəzərə almaqla oxunmalı olan aşağıdakı müddəalar, "Bank of Baku" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra "Bank") maliyyə hesabatları ilə bağlı rəhbərliyin məsuliyyətini müstəqil auditorların məsuliyyətindən fərqləndirmək məqsədilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik Bankın 31 dekabr 2008-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə bitən il üzrə əməliyyatlarının nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkətini və kapitalda dəyişikliklər hesabatını düzgün əks etdirən və Maliyyə Hesabatının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") uyğun olan maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən rəhbərlik aşağıdakılara məsuldur:

- Müvafiq mühasibat uçotu prinsiplərinin seçilməsinə və onların ardıcıl surətdə tətbiqinə;
- Ədalətli və düzgün qərarların verilməsinə və qiymətləndirmələrin aparılmasına;
- MHBS-un tələblərinə uyğunluğuna və maliyyə hesabatlarına qeydlərdə hər hansı MHBS-dən mühüm kənarlaşmalar üzrə açıqlamalara və izahatlara; və
- Bankın öz fəaliyyətini davam etdirməsi mümkün olmaması istisna olmaqla təxmin edilə bilən dövr ərzində maliyyə hesabatlarının fasiləsizlik prinsipi əsasında hazırlanmasına.

Həmçinin rəhbərlik aşağıdakılara görə məsuliyyət daşıyır:

- Bankda effektiv və sağlam daxili nəzarət sisteminin qurulmasına, tətbiqinə və saxlanılmasına;
- Bankın maliyyə vəziyyətini istənilən zaman lazımi dərəcədə dəqiq açıqlayan və onun maliyyə hesabatlarının MHBS-ın tələblərinə uyğun olduğuna təminat verən mühasibat uçotu sisteminin hər zaman dəqiq və düzgün saxlanılmasına;
- Mühasibat uçotunun Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə və mühasibat uçotu standartlarına uyğun aparılmasına;
- Bankın aktivlərinin mühafizə edilməsi üçün öz səlahiyyətləri daxilində mümkün tədbirlərin görülməsinə; və
- Saxtakarlıq hallarının və digər pozuntuların müəyyən edilməsinə və qarşısının alınmasına.

31 dekabr 2008-ci il tarixinə bitən il üzrə maliyyə hesabatlarının buraxılması 26 may 2009-cu il tarixdə İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq olunmuşdur.

İdarə Heyəti tərəfindən

Cəlal Qasımov	Rəna Əfəndiyeva
Sədr	Baş mühasib
26 may 2009-cu il	*26 may 2009-cu il*
Bakı, Azərbaycan	*Bakı, Azərbaycan*

Deloitte.

Deloitte & Touche LLC
8th floor
The Landmark III
45A Khagani Street
Baku, AZ1010
Azerbaijan

Tel: +994 (12) 598 2970
Fax: +994 (12) 598 2975
www.deloitte.az

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ

"Bank of Baku" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarlarına və İdarə Heyətinə:

Maliyyə hesabatları üzrə hesabat

Biz "Bank of Baku" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra "Bank") 31 dekabr 2008-ci il tarixinə hazırlanmış balansdan və həmin tarixdə bitən il üzrə mənfəət və zərər, pul vəsaitlərinin hərəkəti və kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatlardan, habelə əsas mühasibat uçotu siyasətlərinə dair icmaldan və digər izahlı qeydlərdən ibarət olan maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Maliyyə hesabatları üzrə rəhbərliyin məsuliyyəti

Bankın rəhbərliyi maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatının Beynəlxalq Standartları əsasında hazırlanmasına və düzgün təqdimatına cavabdehdir. Rəhbərliyin məsul olduğu vəzifələrə bunlar daxildir: saxtalaşdırılmaya və mühüm təhriflərə yol vermədən maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdimatı üçün daxili nəzarət sisteminin planlaşdırılması, tətbiqi və saxlanılması; müvafiq mühasibat uçotu siyasətlərinin seçilməsi və tətbiqi; və şəraitə müvafiq mühasibat qiymətləndirilmələrinin həyata keçirilməsi.

Auditorun məsuliyyəti

Bizim vəzifəmiz apardığımız audit əsasında maliyyə hesabatları haqqında rəy bildirməkdir. Biz auditi Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun olaraq həyata keçirdik. Həmin standartlar tələb edir ki, biz etik tələbləri yerinə yetirməklə yoxlamanın aparılmasını elə planlaşdıraq və həyata keçirək ki, maliyyə hesabatlarında əks etdirilmiş məlumatlarda əhəmiyyətli səhvlərin olmadığına kifayət qədər əmin olaq.

Audit zamanı maliyyə hesabatlarında göstərilən rəqəmləri və açıqlamaları təsdiq edən auditor sübutlarının əldə edilməsi üçün prosedurlar yerinə yetirilir. Prosedurlar auditorun mühakiməsindən, o cümlədən maliyyə hesabatlarında səhv və saxtakarlıqla bağlı mühüm təhrif risklərinin qiymətləndirilməsindən asılı olaraq seçilir. Həmin riskləri qiymətləndirərkən, auditor şəraitə münasib olan auditor prosedurlarının planlaşdırılması məqsədilə Bank tərəfindən maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi ilə bağlı olan daxili nəzarət sistemini nəzərdən keçirir, lakin bu zaman Bankın daxili nəzarət sisteminin effektivliyi haqqında rəy bildirmək məqsədi qoyulmur. Audit yoxlamasına həmçinin rəhbərlik tərəfindən tətbiq edilmiş mühasibat uçotu siyasətlərinin müvafiqliyinin və həyata keçirilmiş mühasibat qiymətləndirilmələrinin düzgünlüyünün, eləcə də maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatının təhlili daxildir.

Hesab edirik ki, apardığımız audit nəticəsində rəy vermək üçün kifayət qədər əsas toplamışıq.

Deloitte.

Rəy

Fikrimizcə, bu maliyyə hesabatları 31 dekabr 2008-ci il tarixinə "Bank of Baku" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin maliyyə vəziyyətini, həmin tarixdə bitən il üzrə fəaliyyət nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini bütün əhəmiyyətli hallarda düzgün və Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun əks etdirir.

Deloitte & Touche

26 may 2009-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ MƏNFƏƏT VƏ ZƏRƏR HAQQINDA HESABAT

(Min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2008-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2007-ci il tarixinə bitən il
Faiz gəliri	4, 25	35,711	17,842
Faiz xərci	4, 25	(15,471)	(7,925)
FAİZ HESABLANAN AKTİVLƏR ÜZRƏ EHTİMAL OLUNAN ZƏRƏRLƏRİN ÖDƏNİLMƏSİ ÜÇÜN YARADILAN EHTİYATDAN ƏVVƏL XALİS FAİZ GƏLİRİ		20,240	9,917
Faiz hesablanan aktivləri üzrə ehtimal olunan zərərlərin ödənilməsi üçün ehtiyatın yaradılması	5, 25	(1,138)	(2,537)
XALİS FAİZ GƏLİRİ		19,102	7,380
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis gəlir	6	889	462
Haqq və komissiya gəliri	7, 25	2,824	3,616
Haqq və komissiya xərci	7	(1,285)	(1,353)
Dividend gəliri		20	29
Digər əməliyyatlar üzrə ehtimal olunan zərərlər ödənilməsi üçün ehtiyatın bərpası /(yaradılması)	5	32	(15)
Digər gəlirlər	8	700	227
XALİS QEYRİ-FAİZ GƏLİRİ		3,180	2,966
ƏMƏLİYYAT GƏLİRİ		22,282	10,346
ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ	9, 25	(12,536)	(6,686)
MƏNFƏƏT VERGİSİNDƏN ƏVVƏL MƏNFƏƏT		9,746	3,660
Mənfəət vergisi xərci	10	(2,253)	(852)
XALİS MƏNFƏƏT		7,493	2,808
BİR SƏHMƏ DÜŞƏN MƏNFƏƏT *Əsas və bölüşdürülmüş (AZN)*	11	2.20	0.83

İdarə Heyəti tərəfindən

Cəlal Qasımov
Sədr
26 may 2009-cu il
Bakı, Azərbaycan

Rəna Əfəndiyeva
Baş mühasib
26 may 2009-cu il
Bakı, Azərbaycan

9-57-ci səhifələrdəki qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

BANK OF BAKU AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNƏ
BALANS
(Min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
AKTİVLƏR:			
Pul və Azərbaycan Respublikası Milli Bankda qalıq vəsaitlər	12	11,307	12,721
Banklardan alınacaq vəsaitlər	13	7,743	5,125
Müştərilərə verilmiş kreditlər	14, 25	132,624	118,992
Satıla bilən investisiyalar	15	15,756	2,160
Əmlak və avadanlıq	16	11,918	12,079
Digər aktivlər	17	674	920
CƏMİ AKTİVLƏR		**180,022**	**151,997**
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
ÖHDƏLİKLƏR:			
Banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	18	59,009	57,881
Müştəri hesabları	19, 25	84,909	64,452
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	20	2,021	6,153
Cari mənfəət vergisi öhdəlikləri		2,186	263
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlikləri	10	1,933	1,945
Digər öhdəliklər	21, 25	2,052	884
Cəmi öhdəliklər		152,110	131,578
KAPİTAL:			
Səhmdar kapitalı	22	6,800	6,800
Yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı		6,701	7,097
Bölüşdürülməmiş mənfəət		14,411	6,522
Cəmi capital		27,912	20,419
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		**180,022**	**151,997**

İdarə Heyəti tərəfindən

Bank of Baku ASC / Bank of Baku OJSC

Cəlal Qasımov
Sədr
26 may 2009-cu il
Bakı, Azərbaycan

Rəna Əfəndiyeva
Baş mühasib
26 may 2009-cu il
Bakı, Azərbaycan

9-57-ci səhifələrdəki qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT

(Min Azərbaycan manatı ilə)

	Səhmdar kapitalı	Yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi kapital
31 dekabr 2006-cı il	6,800	1,658	4,514	12,972
Yenidən qiymətləndirmə gəlirinin amortizasiyası, təxirə salınmış vergi çıxılmaqla	-	(117)	117	-
Əmlak və avadanlığın yenidən qiymətləndirilməsi, 1,567 min manat məbləğində təxirə salınmış vergi çıxılmaqla	-	5,556	-	5,556
Elan olunmuş dividendlər	-	-	(917)	(917)
Xalis mənfəət	-	-	2,808	2,808
31 dekabr 2007-ci il	**6,800**	**7,097**	**6,522**	**20,419**
Yenidən qiymətləndirmə gəlirinin amortizasiyası, təxirə salınmış vergi çıxılmaqla	-	(396)	396	-
Xalis mənfəət	-	-	7,493	7,493
31 dekabr 2008-ci il	**6,800**	**6,701**	**14,411**	**27,912**

İdarə Heyəti tərəfindən

Cəlal Qasımov
Sədr
26 may 2009-cu il
Bakı, Azərbaycan

Rəna Əfəndiyeva
Baş mühasib
26 may 2009-cu il
Bakı, Azərbaycan

9-57-ci səhifələrdəki qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

31 DEKABR 2008-Cİ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT

(Min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2008-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2007-ci il tarixinə bitən il
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTİNDƏN YARANAN PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ:			
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət		9,746	3,660
Düzəlişlər:			
Faiz hesablanan aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyat	5, 25	1,138	2,537
Digər əməliyyatlar üzrə dəyərləşmə zərərləri üçün (ehtiyatın bərpası)/ehtiyat	5	(32)	15
Xarici valyuta mövqeyinin yenidən qiymətləndirilməsi üzrə (gəlir)/zərər	6	(456)	42
Dividend gəliri		(20)	(29)
Köhnəlmə və amortizasiya xərci	9	1,328	663
Əmlak və avadanlığın silinməsi üzrə zərər		28	3
Heşablanmış faizlərdə xalis dəyişiklik		1,186	1,363
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitləri		12,918	8,254
Əməliyyat aktivlərində və öhdəliklərində dəyişikliklər			
(Əməliyyat aktivlərində (artım)/azalma:			
Azərbaycan Respublikası Milli Bankda məcburi ehtiyat depoziti		1,434	(1,927)
Banklardan alınacaq vəsaitlər		4,454	(1,751)
Müştərilərə verilmiş kreditlər		(17,035)	(73,992)
Digər aktivlər		149	(502)
Əməliyyat öhdəliklərində artım /(azalma):			
Banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər		1,669	44,548
Müştəri hesabları		21,782	21,366
Digər öhdəliklər		1,211	323
Mənfəət vergisindən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin mədaxili/(məxarici)		26,582	(3,681)
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(342)	(885)
Əməliyyat fəaliyyətindən yaranan xalis pul vəsaitlərinin mədaxili/(məxarici)		26,240	(4,566)
İNVESTİSİYA FƏALİYYƏTİNDƏN YARANAN PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ:			
Əmlak və avadanlığın alınması	16	(1,178)	(860)
Əmlak və avadanlığın satışından gəlir		14	3
Satıla bilən investisiyaların satışından gəlir		143,909	97,389
Satıla bilən qiymətli kağızların alınması		(157,486)	(94,368)
Əldə olunmuş dividendlər		20	29
İnvestisiya fəaliyyətindən yaranan xalis pul vəsaitlərinin (məxarici)/mədaxili		(14,721)	2,193

	Qeydlər	31 dekabr 2008-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2007-ci il tarixinə bitən il
MALİYYƏ FƏALİYYƏTİNDƏN YARANAN PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ:			
Buraxılmış borc qiymətli kağızlarının ödənilməsi		(4,000)	-
Borc qiymətli kağızlarının buraxılmasından gəlir		-	3,001
Ödənilmiş dividendlər		-	(648)
Maliyyə fəaliyyətindən yaranan xalis pul vəsaitlərinin (məxarici) /mədaxili		(4,000)	2,353
Pul vəsaitlərinə və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinə valyuta məzənnəsindəki dəyişikliklərin təsiri		(267)	(42)
PUL VƏSAİTLƏRİNDƏ VƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN EKVİVALENTLƏRİNDƏ XALİS ARTIM/ (AZALMA)		7,252	(62)
İLIN ƏVVƏLINDƏ PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN EKVİVALENTLƏRİ	12	6,545	6,607
İLIN SONUNDA PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN EKVİVALENTLƏRİ	12	**13,797**	**6,545**

31 dekabr 2008-ci il tarixdə bitən il ərzində Bank tərəfindən pul şəkildə ödənilmiş və alınmış faiz məbləği müvafiq olaraq 13,824 min manat və 35,250 manat təşkil etmişdir.

31 dekabr 2007-ci il tarixdə bitən il ərzində Bank tərəfindən pul şəkildə ödənilmiş və alınmış faiz məbləği müvafiq olaraq 5,581 min manat və 16,902 min manat təşkil etmişdir.

İdarə Heyəti tərəfindən

Cəlal Qasımov
Sədr
26 may 2009-cu il
Bakı, Azərbaycan

Rəna Əfəndiyeva
Baş mühasib
26 may 2009-cu il
Bakı, Azərbaycan

9-57-ci səhifələrdəki qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

1. BANK HAQQINDA ÜMUMİ MƏLUMAT

18 fevral 2005-ci il tarixdə Bank of Baku Açıq Səhmdar Kommersiya Bankı ("Bank of Baku") və İlk Bank Qapalı Səhmdar Kommersiya Bankı ("İlk Bank") birləşdilər və Açıq Səhmdar Kommersiya Bankı olan Bank of Baku yaradıldı. ("Bank"). Bank Azərbaycan Respublikası Milli Bankından ("ARMB-dan") 247 saylı yeni bank lisenziyasını almışdır. Bankın səhmdar kapitalı Bank of Baku və İlk Bank tərəfindən bərabər həcmdə qoyulmuş vəsait hesabına formalaşmışdır. Bank hər iki bankın hüquqi varisidir. Bankın dövlət qeydiyyatından keçirilmiş ünvanı : Atatürk prospekti 42, Bakı AZ1069, Azərbaycan Respublikası. 15 may 2006-cı il tarixdə Bank of Baku Açıq Səhmdar Kommersiya Bankı statusunu Açıq Səhmdar Cəmiyyəti statusuna keçirmişdir. Bankın əsas biznes fəaliyyətləri kommersiya və fiziki şəxslər üçün bank əməliyyatlarından ibarətdir.

Bankın baş ofisi bütün növ kommersiya və fiziki şəxslər üçün bank əməliyyatlarını həyata keçirir. 31 dekabr 2008-ci il tarixinə Bankın Azərbaycanda 14 filialı və 1 xidmət məntəqəsi olmuşdur (2007: 14 filial və 3 xidmət məntəqəsi).

31 dekabr 2008 və 2007-cı il tarixlərinə Bankın səhmdar kapitalının strukturu aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2008-ci il, %	31 dekabr 2007-ci il , %
NAB Holding	40.00	40.00
Azpetrol Neft Şirkəti MMC	28.89	28.89
Cənab R.Əliyev	11.22	11.22
Cənab E. İsayev	10.00	10.00
Azinvest MMC	9.89	9.89
Cəmi	**100.00**	**100.00**

Nab Holdinq şirkətinin son səhmdarları Nader Mohaqleh Oromi, Bahram Mohaqleh Oromi, Şahram Mohaqleh Oromidir; Azpetrol Neft Şirkəti MMC-nin son səhmdarı Məmmədov İbrahim, Azinvest MMC şirkətinin son səhmdarı isə Rafiq Əliyevdir.

19 oktyabr 2005-ci il tarixdə Bankın səhmdarlarından biri olan R.Əliyev həbs olunmuş və daha sonra ona qarşı məhkəmə işi qaldırılmışdır. Bu maliyyə hesabatlarının buraxıldığı tarixə heç bir məhkəmə dinlənilməsi olmamışdır. Cənab Əliyevin saxlanılmasının onun Bankdakı payı və ya işləri ilə əlaqəsi yoxdur. Daha sonra, Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyi və Azərbaycan Respublikası Milli Bankı Bankın əməliyyatlarının müstəqil auditini həyata keçirmişdir. Bu auditlər 2006-cı ilin fevral ayında başa çatdırılmış və Bankın əməliyyatlarında qanunauyğun olmayan heç nə aşkar etməmişdir. Bu hadisələr zamanı Bank heç bir fasilələr olmadan öz normal iş fəaliyyətini davam etdirmişdir.

Cənab R.Əliyev Bankın səhmdar kapitalının 21.11%-nə (bunun 11.22%-nə birbaşa , 9.89%-nə Azinvest MMC vasitəsilə) malikdir.

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixinə Bankın Bob Broker Ltd törəmə müəssisəsi olmuşdur. Törəmə müəssisə 28 fevral 2007-ci il tarixdə Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliynə uyğun olaraq məhdud məsuliyyətli müəssisə kimi yaradılmışdır. Şirkətin əsas fəaliyyəti Azərbaycan Respublikası qiymətli kağızlar bazarında qiymətli kağızlarla əməliyyatların aparılmasından ibarətdir. Şirkət qiymətli kağızlarla əməliyyatlar üçün 17 may 2007-ci il tarixdə Dövlət Qiymətli Kağızlar Komitəsindən lisenziya almışdır. Bankın rəhbərliyi konsolidasiyanın bütünlükdə maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir etməyəcəyini nəzərə alaraq bu törəmə müəssisəni öz maliyyə hesabatlarına konsolidasiya etməmək qərarına gəlmişdir.

Maliyyə hesabatlarının buraxılması 26 may 2009-ci il tarixdə İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq olunmuşdur.

2. TƏQDİMATIN ƏSASLARI

Mühasibat uçotunun əsasları

Bankın maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası ("BMUSŞ") tərəfindən buraxılan Maliyyə Hesabatının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") və Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhi Komitəsi ("BMHŞK") tərəfindən buraxılan Şərhlərə uyğun olaraq hazırlanmışdır.

Bu maliyyə hesabatları hər hansı başqa qeydlər olmazsa, min Azərbaycan manatı ilə təqdim olunmuşdur. Bu maliyyə hesabatları bəzi maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərlə ölçülməsi və "Əmlak, tikili və avadanlıq" haqqında 16 saylı Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartlarına ("MUBS") uyğun olaraq binaların yenidən qiymətləndirilməsi istisna olmaqla, ilkin dəyər prinsipi əsasında hazırlanmışdır.

Bank mühasibat uçotunu Azərbaycanın yerli qanunvericiliyi əsasında aparır ki, bu da əksər hallarda MHBS-na uyğundur. Bu maliyyə hesabatları Azərbaycan Respublikasının mühasibat uçotu qanunvericiliyi əsasında hazırlanmış və MHBS-ə uyğunlaşdırılmışdır. Bu düzəlişlər əsas əməliyyatların iqtisadi mahiyyətini əks etdirən yenidən təsnifləşdirmələri, o cümlədən, bəzi aktivlərin və öhdəliklərin, gəlirlərin və xərclərin maliyyə hesabatının müvafiq maddələri üzrə yenidən təsnifləşdirilməsini özündə birləşdirir.

Əməliyyat valyutası

Bankın maliyyə hesabatlarına daxil edilən maddələr Banka aid olan hadisə və şəraitlərin iqtisadi mahiyyətini ən yaxşı şəkildə əks etdirən valyutanı ("əməliyyat valyutası") istifadə etməklə qiymətləndirilir. Maliyyə hesabatlarının əməliyyat valyutası Azərbaycan Manatıdır ("manat").

3. ƏSAS MÜHASİBAT UÇOTU SİYASƏTLƏRİ

Maliyyə alətlərinin tanınması və ölçülməsi

Bank maliyyə aktivlərini və öhdəliklərini yalnız o vaxt balansda uçota alır ki, o, maliyyə aləti üzrə müqavilənin tərəfi olur. Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin adi qaydada alqı-satqısı Bankın alqı-satqı əməliyyatlarını apardığı tarixdə qeyd olunur. Daha sonra satış tarixi ilə hesablaşma tarixi arasındakı ədalətli dəyərlə ölçüləcək maliyyə alətlərinin adi qaydada alışı alınmış maliyyə alətləri üçün təyin olunan formada hesabat olunur.

Maliyyə aktivləri və ya öhdəlikləri ilk olaraq ədalətli dəyər ilə, mənfəət və zərər hesablarında ədalətli dəyər ilə göstərilmədikdə isə, alışa birbaşa tətbiq olunan və ya maliyyə aktivlərinin və ya öhdəliklərinin buraxılması üzrə əməliyyat xərcləri məbləğində tanınır. Bu maddələrin daha sonra yenidən qiymətləndirilməsinə dair mühasibat uçotu qaydaları aşağıda açıqlanır.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitlərinə və onların ekvivalentlərinə kredit kartları ilə əməliyyatlar üçün verilmiş depozitlər istisna olmaqla, nağd pul, 90 günlük ödəniş müddəti olan Azərbaycan Respublikası Milli Bankındakı müxbir hesablar və müddətli depozit hesablar üzrə məhdudiyyətsiz qalıqlar, İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatına ("İƏİT") daxil olan ölkələrdə yerləşən banklara verilmiş avanslar və mənfəət və ya zərər hesabında ədalətli dəyərlə göstərilən manatla ifadə olunmuş və qısa müddət ərzində nağd vəsaitə köçürülməsi mümkün olan dövlət qiymətli kağızları aiddirlər. Pul axınının müəyyənləşdirilməsi məqsədilə, Azərbaycan Respublikası Milli Bankı tərəfindən tələb olunan minimum ehtiyat depoziti onların istifadəsi üzrə mövcud olan məhdudiyyətlər səbəbindən pul vəsaitləri ekvivalentinə daxil edilmir

Banklardan alınacaq vəsaitlər

Bank işinin normal gedişində digər banklarda müxtəlif müddətli avanslar və ya depozitlər saxlayır. Banklardan alınacaq vəsaitlər ilk olaraq ədalətli dəyərlə qeyd edilir. Banklardan sabit ödəmə müddəti ilə alınan vəsaitlər effektiv faiz metodunu istifadə etməklə amortizasiya edilmiş dəyər ilə ölçülür və hər hansı ehtimal olunan zərərlər çıxılmaqla qeyd edilir. Sabit ödəmə müddəti olmayan vəsaitlər isə ehtimal olunan ödəmə tarixlərinə əsaslanmaqla amortizasiya edilmiş dəyər ilə qeyd edilir. Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər dəyərsizləşmə zərərləri üçün hər hansı ehtiyat çıxılmaqla göstərilir.

Müştərilərə verilmiş kreditlər

Müştərilərə verilən kreditlər maliyyə hesabatlarının digər kateqoriyaları üzrə təsnifləşdirilən maliyyə aktivlərindən fərqli olaraq sabit və ya müəyyən edilən ödənişli və fəal bazara çıxarılmayan qeyri-derivativ aktivlərdir.

Bank tərəfindən verilən kreditlər ilk olaraq ədalətli dəyər üstəgəl əməliyyat üzrə aidiyyatı xərclər həcmində tanınır. Hesablanmış ədalətli dəyər kreditin ədalətli dəyərinə bərabər olmadıqda, məsələn, kredit bazar qiymətindən aşağı dəyərlə verildikdə, hesablanmış ədalətli dəyərlə kreditin ədalətli dəyəri arasındakı fərq kreditin ilkin tanınması üzrə zərər kimi qeydə alınır və bu zərərlərin xüsusiyyətinə uyğun olaraq mənfəət və zərər haqqında hesabata daxil edilir. Daha sonra kreditlər effektiv faiz metodunu istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərlə qeydə alınır. Müştərilərə verilmiş kreditlər dəyərsizləşmə zərərləri üçün hər hansı ehtiyat çıxılmaqla uçota alınır.

Kreditlərin və avansların silinməsi

Kreditlər və avanslar, girovun Bankın sahibliyinə keçməsi də daxil olmaqla ümidsiz borclara çevrildiyi halda, ehtimal olunan zərərlər üçün yaradılmış ehtiyatlardan silinirlər. Banka ödənilməli məbləğlər onları geri almaq üçün rəhbərlik tərəfindən bütün mümkün tədbirlər həyata keçirildikdən və Bank bütün mümkün girovları satdıqdan sonra silinir. Yerli qanunvericiliyə əsasən, kreditlər yalnız Müşahidə Şurasının qərarı ilə, bəzi hallarda isə məhkəmənin müvafiq qərarı ilə silinə bilər.

Ehtimal olunan zərərlərin ödənilməsi üçün ehtiyat

Amortizasiya olunmuş dəyərlə göstərilən aktivlər
Bank maliyyə aktivləri üzrə ehtimal olunan zərərlərin ödənilməsi üçün ehtiyatı maliyyə aktivinin və ya maliyyə aktivləri qrupunun dəyərsizləşməsinə dair obyektiv sübut olduqda hesablayır. Dəyərsizləşmə zərərləri maliyyə aktivlərinin ilkin effektiv faiz dərəcəsi ilə diskontlaşdırılaraq zəmanətlər və girov hesabına bərpa oluna bilən məbləğlər daxil olmaqla, balans dəyərləri ilə gələcəkdə daxil olması gözlənilən pul vəsaitlərinin cari dəyəri arasındakı fərq kimi müəyyən edilir.

Dəyərsizləşmə üzrə ehtimal olunan bu cür zərərlər o zaman bərpa olunur ki, növbəti dövr ərzində dəyərsizləşmə zərərinin məbləği azalır və həmin azalma dəyərsizləşmə tanındıqdan sonra baş verən hadisə ilə əlaqəli olur. Bu zaman ehtimal olunan zərərin ödənilməsi üçün yaradılan ehtiyatlar hesabında düzəliş verilir və ehtiyat geri qaytarılır.

İlkin dəyər ilə uçota alınan maliyyə aktivlər üçün dəyərsizləşmə zərəri maliyyə aktivinin balans dəyəri ilə oxşar maliyyə aktivlərinin bazardakı cari rentabellik tarifləri əsasında diskontlaşdırılan gələcəkdə daxil olması gözlənilən pul vəsaitlərinin ilkin dəyəri arasındakı fərq kimi ölçülür. Bu cür ehtimal edilən zərərlər bərpa edilmir.

Satıla bilən maliyyə aktivləri
Satıla bilən aktivlər dəyərdən düşərsə, həmin aktivlərin dəyəri (hər hansı əsas ödəniş və amortizasiya çıxılmaqla) ilə ədalətli dəyəri arasındakı fərqdən ibarət olan məbləğdən əvvəllər mənfəət və zərər haqqında hesabatda tanınan hər hansı mümkün zərərlərini çıxmaqla kapitaldan mənfəət və zərər haqqında hesabata köçürülür. Satıla bilən kimi təsnifləşdirilmiş kapital alətləri ilə bağlı ehtimal olunan zərərlərinin ödənilməsi üçün yaradılmış ehtiyatın bərpası mənfəət və zərər haqqında hesabatda tanınmır. Əgər alətin ədalətli dəyərində artım mənfəət və zərər hesabatında tanınmış ehtiyatdan sonra baş verən hadisə ilə obyektiv şəkildə bağlı olarsa, borc alətləri üzrə ehtiyatın bərpası mənfəət və zərər haqqında hesabat vasitəsilə bərpa olunur.

Maliyyə aktivlərinin tanınmasının dayandırılması

Maliyyə aktivləri
Maliyyə aktivlərinin (və ya müvafiq olduqda maliyyə aktivlərinin bir hissəsi və ya analoji maliyyə aktivləri qrupunun bir hissəsi) tanınması aşağıdakı hallarda dayandırılır:

- Aktivlərdən pul vəsaitlərinin əldə edilməsi hüquqları başa çatdıqda;
- Bank aktivlərdən pul vəsaitlərini əldə etmək hüququnu ötürdükdə və ya aktivdən pul vəsaitləri əldə etmək hüququnu saxladıqda, lakin "ötürmə" müqaviləsi üzrə üçüncü tərəfə əhəmiyyətli gecikməyə yol vermədən tam ödəniş aparmaq öhdəliyini öz üzərinə götürdükdə; və
- Bank ya (a) aktivlə bağlı bütün əhəmiyyətli riskləri və mükafatları ötürdükdə, və ya b) aktivlə bağlı bütün mühüm riskləri və mükafatları ötürmədən və özündə saxlamadan yalnız aktivlər üzrə nəzarəti köçürdükdə.

Maliyyə aktivinin tanınması maliyyə aktivi ötürüldükdə və tanınmanın dayandırılması üçün tələblər yerinə yetirildikdə dayandırılır. Ötürmə Bankdan ya: (a) aktivlə bağlı vəsaitin əldə edilməsi üçün müqavilə hüquqlarını ötürməyi; və ya (b) aktivlə bağlı pul vəsaitləri üçün hüquqları özündə saxlamağı, lakin, bu pul vəsaitlərinin üçüncü tərəfə ödənilməsi ilə bağlı müqavilə öhdəliklərini öz üzərinə götürməyi tələb edir. Ötürmədən sonra,Bank ötürülmüş aktiv üzrə saxladığı riskləri və mükafatları yenidən qiymətləndirir. Əgər risklərin və mükafatların əsas hissəsi saxlandıqda aktiv balansda qalır. Əgər bütün risklər və mükafatlar ötürülübsə, bu halda aktiv silinir. Əgər bütün risklər və mükafatlar saxlanmayıb və ötürülməyibsə, Bank aktiv üzrə nəzarətin saxlanıb-saxlanılmadığını qiymətləndirir. Əgər nəzarət saxlanılmayıbsa, aktiv silinir. Bank aktiv üzrə nəzarəti saxladıqda isə aktivi iştirak dərəcəsində tanımaqda davam edir.

Maliyyə öhdəlikləri
Maliyyə öhdəlikləri - öhdəliklər yerinə yetirildikdə, ləğv edildikdə və müddəti qurtardıqda silinirlər.

Mövcud maliyyə öhdəliyi eyni kreditor qarşısında tamamilə fərqli şərtlərlə başqa öhdəliklə və ya mövcud öhdəliyin şərtlərini əhəmiyyətli şəkildə dəyişməklə digər öhdəliklə əvəz olunarsa, bu cür dəyişmə və ya dəyişiklik ilkin öhdəliyin silinməsi və yeni öhdəliyin tanınması hesab olunur və onların balans dəyərləri arasındakı fərq mənfəət və zərər haqqında hesabatda tanınır.

Maliyyə lizinqləri

Maliyyə lizinqləri aktivin mülkiyyət hüququna xas olan bütün mühüm risklərin və mükafatların köçürüldüyü lizinqlərdir. Mülkiyyət hüququ tədricən köçürülə və ya köçürülməyə bilər. Lizinqin əməliyyat və ya maliyyə lizinqi olması müqavilənin formasından daha çox əməliyyatın mahiyyətindən asılıdır. Lizinqlər aşağıdakı hallarda maliyyə lizinqi kimi təsnif edilir:

- İcarə müddətinin sonunda lizinq üzrə aktivin mülkiyyət hüququ icarəyə götürən tərəfə verildikdə;
- Aktivi icarəyə götürən tərəf seçimin reallaşdırıldığı tarixdə ədalətli dəyərdən daha aşağı olması gözlənilən qiymətlə almaq seçiminə malik olduqda, belə ki, icarənin ilkin mərhələsində seçimin reallaşdırılmasına dair kifayət qədər əminlik vardır;
- Aktivin mülkiyyət hüququnun köçürülməməyinə baxmayaraq icarə müddəti aktivin istismar müddətinin əksər hissəsini əhatə etdikdə;
- İcarənin ilkin mərhələsində minimum icarə ödənişlərinin cari dəyəri ən azı bütün icarəyə götürülən aktivlərin ədalətli dəyərinə bərabər olduqda; və
- İcarəyə götürülən aktivlər xüsusi tipli aktivlər olduqda, belə ki, yalnız icarəyə götürən tərəf mühüm təkmilləşdirmələr aparmadan onlardan istifadə edə bilər.

Bank icarəyə verən tərəf kimi
Bank icarəyə verən tərəf olaraq maliyyə lizinqlərini kreditlər kimi təqdim edir və onları ilk olaraq lizinqdəki xalis investisiyaya bərabər məbləğdə qiymətləndirir. Daha sonra, tanınmış maliyyə gəliri mühasibat dövrlərinə elə paylanır ki, maliyyə lizinqində Bankın xalis investisiyası üzrə sabit dövrü dərəcəni əks etdirə bilsin.

Başlanğıc tarixinədək gələcəkdə maliyyə lizinqinə köçürülmək məqsədilə alınmış avadanlıq maliyyə hesabatlarında maya dəyəri ilə maliyyə lizinqinə köçürülmək üçün alınmış əmlak və avadanlıq kimi tanınır.

Satıla bilən investisiyalar

Satıla bilən investisiyalar qeyri-müəyyən müddətə saxlanılması nəzərdə tutulan borc və kapital investisiyalarından ibarətdir. Bu qiymətli kağızlar dəyərsizləşmə ehtiyatı, məzənnə fərqləri və effektiv faiz dərəcəsilə hesablanan faiz gəlirləri istisna olmaqla, ilk olaraq ədalətli dəyərlə qeyd olunur və daha sonra bu qiymətli kağızlar satılana qədər yenidən qiymətləndirilməklə ədalətli dəyərlə birbaşa kapitalda göstərilir. Satıldıqdan sonra isə əvvəlcə kapitalda tanınmış gəlir/xərc birbaşa mənfəət və zərər haqqında hesabatda tanınır. Bank satıla bilən investisiyaların ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün rəsmi bazar məzənnələrindən istifadə edir. Əgər belə aktiv bazar yoxdursa, rəhbərlik müvafiq qiymətləndirmə metodlarından istifadə edir. Qiymətləndirmə metodlarına müstəqil və məlumatlı tərəflər arasında ən son qısamüddətli kommersiya əməliyyatları, qiymətləndirilən alətlə əhəmiyyətli dərəcədə eyni olan digər alətin hazırkı ədalətli dəyərinə istinad, diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin və opsion qiymətlərinin təhlili üsulları daxildir. Əgər aləti qiymətləndirmək üçün bazar iştirakçıları tərəfindən istifadə olunan ümumi qiymətləndirmə metodu mövcuddursa və həmin metod faktiki bazar əməliyyatlarından əldə olunan qiymətlə bağlı etibarlı hesablamaları nümayiş etdirə bilərsə, Bank həmin metoddan istifadə edir.

Satıla bilən investisiyalar üzrə əldə olunmuş dividendlər mənfəət vəzərər haqqında hesabatın dividend gəliri hissəsinə daxil edilir.

Bazarlarda satışı təşkil olunmayan səhm qiymətli kağızları amortizasiya olunmuş dəyərlə və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla, əgər varsa, ədalətli dəyəri düzgün qiymətləndirmək mümkün olmadıqda, ilkin dəyərlə göstərilir.

Bu cür qiymətli kağızların dəyərsizləşməsinə dair obyektiv sübut olduqda, əvvəllər kapitalda tanınmış yığılan zərər kapitaldan çıxarılır və dövr üzrə mənfəət və zərər haqqında hesabatda tanınır. Dəyərsizləşmədən sonra baş verən hadisələrlə obyektiv əlaqəsi olan borc alətləri üzrə bu cür dəyərsizləşmə zərərlərinin bərpası dövr üzrə mənfəət və zərər haqqında hesabatda tanınır. Kapital alətləri üzrə bu cür dəyərsizləşmə zərərinin bərpası mənfəət və zərər haqqında hesabatda tanınmır.

Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər

Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər yığılmış köhnəlmə və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyərlə (yenidən qiymətləndirilən məbləğdə göstərilən binalar istisna olmaqla) tanınır.

Köhnəlmə və amortizasiya əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin balans dəyərindən çıxılır və aktivlərin faydalı istismar müddətləri üzrə silinməsi nəzərdə tutur. Köhnəlmə və amortizasiya aşağıdakı illik faiz dərəcələrini istifadə etməklə bərabər hissələrə bölünməklə hesablanır:

Binalar və digər daşınmaz əmlak	5%
Mebel və avadanlıq	20%
Kompüterlər və rabitə avadanlığı	25%
Nəqliyyat vasitələri	20%
Digər əsas vəsaitlər	20%
Qeyri-maddi aktivlər	10%

Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin balans dəyərləri onların bərpa dəyərlərindən artıq dəyərlə uçota alınıb-alınmadığını qiymətləndirmək üçün hər balans hesabatı tarixində nəzərdən keçirilir. Bərpa dəyəri aktivin satış xərclərini çıxmaqla ədalətli dəyəri və istifadə dəyəri arasındakı ən yüksək məbləğdir. Balans dəyəri hesablanmış bərpa dəyərindən artıq olduğu halda, aktivlərin dəyəri bərpa dəyərinədək azaldılır, dəyərsizləşmə müvafiq dövrdə tanınır və əməliyyat xərclərinə daxil edilir. Dəyərsizləşmə zərəri qeydə alındıqdan sonra əmlak və avadanlığın köhnəlmə xərclərinə qalıq dəyərini çıxaraq gələcək dövrlərdə aktivlərin balans dəyərini qalan faydalı istismar müddətlərinə bərabər şəkildə bölmək üçün (əgər varsa) düzəliş edilir.

Binaların yenidən qiymətləndirilməsindən yaranan hər hansı yenidən qiymətləndirmə artımı əsas vəsaitlərin yenidən qiymətləndirmə ehtiyatının kreditinə yazılır lakin, əvvəllər xərc kimi tanınmış eyni aktiv üzrə yenidən qiymətləndirmə azalmasını bərpa etdiyi hal istisna təşkil edir, bu halda artım əvvəllər hesablanmış azalma həcmində mənfəət və zərər haqqında hesabatın kreditinə yazılır. Binaların yenidən qiymətləndirilməsi nəticəsində balans hesabatında yaranan azalma qalıqdan, əgər varsa, artıq olduğu həcmdə xərc kimi tutulur və həmin aktivin əvvəlki yenidən qiymətləndirməsi ilə bağlı əmlakın yenidən qiymətləndirmə ehtiyatında saxlanılır.

Bu cür torpaq və binaların yenidən qiymətləndirilməsindən yaranan hər hansı yenidən qiymətləndirmə artımı əsas vəsaitlərin yenidən qiymətləndirmə ehtiyatının kreditinə yazılır lakin, əvvəllər xərc kimi tanınmış eyni aktiv üzrə yenidən qiymətləndirmə azalmasını bərpa etdiyi hal istisna təşkil edir, bu halda artım əvvəllər hesablanmış azalma həcmində mənfəət və zərər haqqında hesabatın kreditinə yazılır. Torpaq və binaların yenidən qiymətləndirilməsi nəticəsində balans hesabatında yaranan azalma qalıqdan, əgər varsa, artıq olduğu həcmdə xərc kimi tutulur və həmin aktivin əvvəlki yenidən qiymətləndirməsi ilə bağlı əmlakın və avadanlığın yenidən qiymətləndirmə ehtiyatında saxlanılır.

Yenidən qiymətləndirilən binalar üzrə köhnəlmə mənfəət və ya zərər haqqında hesabata daxil edilir. Yenidən qiymətləndirilən əmlakın daha sonra satışı və ya istismardan çıxması zamanı əmlakın yenidən qiymətləndirmə ehtiyatında qalan müvafiq yenidən qiymətləndirmə qalığı birbaşa bölüşdürülməmiş mənfəət hesabına köçürülür.

Yenidən qiymətləndirilən binalar üzrə köhnəlmə mənfəət və zərər haqqında hesabatda əks olunur. Aktiv Bank tərəfindən istifadə olunduğumüddətdə artıq məbləğ birbaşa bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürülür. Bu halda köçürülən artıq məbləğ aktivin yenidən qiymətləndirilməsindən sonra hesablanan köhnəlmə ilə aktivin ilkin dəyəri əsasında hesablanan köhnəlmə arasında fərqdən ibarətdir. . Yenidən qiymətləndirmə üzrə artıq məbləğlərin bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürülməsi mənfəət və zərər hesabatı vasitəsilə aparılmır.

Əmlakın bazar dəyəri aşağıdakı 2 metodu istifadə etməklə qiymətləndirilir:

- Analoji daşınmaz əmlakın bazarda satış qiymətləri ilə bağlı təhlillər aparılan müqayisəli satış metodu;
- Əmlakdan əldə olunmuş gəlirlə onun bazar dəyəri arasındakı birbaşa əlaqəni nəzərdə tutan gəlir metodu;

Vergi

Mənfəət vergisi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmini əks etdirir.

Cari vergi xərcləri il üzrə vergiyə cəlb olunan mənfəətə əsaslanır. Vergiyə cəlb olunan mənfəət mənfəət və zərər haqqında konsolidasiya edilmiş hesabatda göstərilən vergidən əvvəlki xalis mənfəətdən fərqlənir, çünki vergiyə cəlb olunan mənfəətə digər illərdə vergiyə cəlb olunan və ya tutulan gəlir və xərc maddələri daxil deyil, bundan əlavə o, heç vaxt vergiyə cəlb olunmayan və vergi tutulmayan maddələri özündə birləşdirmir. Bankın cari vergi xərcləri hesabat dövründə qüvvəyə minən vergi dərəcələrini istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi öhdəlik metodunu istifadə etməklə balans hesabatı tarixində aktiv və öhdəliklərin vergi bazası ilə maliyyə hesabatı məqsədləri üçün onların balans dəyəri arasındakı bütün fərqlər üzrə ödənilir və ya təmin edilir. Təxirə salınmış vergi aktivləri tutulan bütün müvəqqəti fərqlər və istifadə olunmayan vergi zərərinin gələcək dövrlərə keçirilməsi üçün tanınır. Təxirə salınmış vergi aktivləri tutulmalı müvəqqəti fərqlərə və istifadə olunmayan vergi zərərinin gələcək dövrlərə keçirilməsinə qarşı yaranması ehtimal edilən vergiyə cəlb olunan mənfəət həcmində tanınır. Müvəqqəti fərqlər digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınmasından vergi və ya maliyyə fəaliyyətinə təsir etməyən əməliyyat üzrə yaranırsa belə aktiv və öhdəliklər tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin balans dəyəri hər balans hesabatı tarixində nəzərdən keçirilir və aktivlərin bütün hissəsini və ya müəyyən hissəsini bərpa etmək üçün kifayət qədər vergiyə cəlb olunan mənfəətin mövcudluğu ehtimal edilməyən həcmdə azaldılır.

Təxirə salınmış vergi - öhdəliklər üzrə hesablaşmanın aparıldığı və ya aktivlərin satıldığı dövrdə tətbiq edilməsi gözlənilən vergi dərəcələri ilə hesablanır. Təxirə salınmış vergi mənfəət və zərər haqqında konsolidə edilmiş hesabatda xərc maddəsi kimi göstərilir və ya hesabatın kredit balansına yazılır, lakin təxirə salınmış verginin birbaşa kapitala və hesabatın kredit balansına yazıldığı hallar istisna təşkil edir, belə ki, bu halda təxirə salınmış vergi səhmdar kapitalı ilə bağlı olur.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlikləri aşağıdakı hallarda əvəzləşdirilir və balans hesabatında əks olunur:

- Bank cari mənfəət vergisi aktivlərini cari mənfəət vergisi öhdəliklərinə qarşı əvəzləşdirmək hüququna malik olduqda; və
- Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlikləri eyni vergi orqanı tərəfindən eyni təşkilatdan tutulan mənfəət vergisinə aid olduqda.

Azərbaycanda Bankın fəaliyyətinə şamil ediləcək müxtəlif başqa vergi növləri də mövcuddur. Bu vergilər mənfəət və zərər haqqında hesabata əməliyyat xərclərinin komponentləri kimi daxil edilir.

Banklara və digər kredit təşkilatlarına verilməli vəsaitlər, müştəri hesabları və buraxılmış borc qiymətli kağızları

Banklara və digər kredit təşkilatlarına verilməli vəsaitlər, müştəri hesabları və buraxılmış borc qiymətli kağızları ilk olaraq ədalətli dəyərlə tanınır. Daha sonra ödənilməli məbləğlər amortizasiya edlimiş dəyər ilə göstərilir və balans dəyəri ilə geri alınma dəyəri arasındakı hər hansı fərq mənfəət və zərər haqqında hesabatda effektiv faiz metodunu istifadə etməklə borcların yarandığı dövr üzrə tanınır.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar Bank keçmiş hadisələr nəticəsində cari hüquqi və ya konstruktiv öhdəliyə malik olduqda, və öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi cəhətdən faydalı ehtiyatların azalması ehtimalı yarandıqda və öhdəlik düzgün qiymətləndirildikdə uçota alınır.

Verilmiş maliyyə zəmanəti müqavilələri və akkreditivlər

Bank tərəfindən verilən maliyyə zəmanəti müqavilələri və akkreditivlər iddiaçının zərərlərini bərpa etmək üçün ödənilən xüsusi ödənişlərdir. Bu ödənişlər müəyyən edilmiş borcalanın borc aləti üzrə ilkin və ya düzəliş edilmiş şərtləri üzrə ödəniş etmək imkanına malik olmadığından aparılır. Bu cür maliyyə zəmanəti müqavilələri və akkreditivlər ilk olaraq ədalətli dəyərlə tanınır. Daha sonra isə onlar (daha yüksək məbləği götürülməklə) ya (a) "Ehtiyatlar, şərti öhdəliklər və şərti aktivlər" haqqında MUBS 37-yə müvafiq olaraq ehtiyat kimi tanınmış məbləğ və (b) ilk olaraq tanınmış məbləğin müvafiq olduqda, verilmiş maliyyə zəmanəti müqavilələri və ya akkreditivlər üzrə əldə olunan ilk mükafat məbləğinin ümumi amortizasiyasını çıxmaqla ölçülən məbləğ çıxmaqla ölçülür.

Şərti aktivlər və öhdəliklər

Şərti öhdəliklər onlarla bağlı hesablaşma üçün maliyyə vəsaitlərinin azalması ehtimalı az olduqda balans hesabatında tanınmır, lakin açıqlanır. Şərti aktivlər balans hesabatında tanınmır lakin iqtisadi mənfəətin əldə olunması ehtimalı çox olduqda açıqlanır.

Səhmdar kapitalı

Səhmdar kapitalı ilkin dəyər ilə tanınır.

Adi səhmlər üzrə dividendlər kapitalda elan olunduqları dövrdə azalma kimi tanınır. Balans hesabatı tarixindən sonra elan olunan dividendlər "Balans hesabatı tarixindən sonrakı hadisələr" haqqında 10 saylı MUBS-a uyğun olaraq balans hesabatından sonrakı hadisə kimi tanınır və müvafiq qaydada açıqlanır.

Pensiya və digər müavinətlər

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq, pensiya ödənişlərinin müəyyən faizi heyətə edilmiş ümumi ödənişlərdən tutulur və daha sonra pensiya fonduna köçürülür. Bu zaman işçidən əmək haqqı üzrə xərclərin həmin hissəsi tutulur və işçinin adından pensiya fonduna ödənilir. Belə xərclər müvafiq əmək haqlarının qazanıldığı dövrdə tutulur. Təqaüdə çıxdıqda bütün müvafiq ödənişlər pensiya fondu tərəfindən yerinə yetirilir. Bankın Azərbaycan Respublikasının dövlət pensiya sistemindən ayrı hər hansı pensiya ödənişlərinə dair razılaşması yoxdur. Bundan əlavə, Bank pensiya ilə bağlı müavinətləri və ya hesablanmalı olan digər əvəzi ödənilən müavinətləri ödəmir.

Gəlir və xərclərin tanınması

Gəlir və xərclərin tanınması
Faiz gəliri və xərci hesablama metodu ilə effektiv faiz metodundan istifadə etməklə tanınır. Effektiv faiz metodu maliyyə aktivinin və ya maliyyə öhdəliyinin (və ya maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəlikləri qrupunun) amortizasiya dəyərinin hesablanması və müvafiq dövr üzrə faiz gəlirinin və faiz xərclərinin bölüşdürülməsi metodudur. Effektiv faiz dərəcəsi hesablanmış gələcək pul ödənişlərini və ya daxil olan vəsaitləri maliyyə alətinin gözlənilən faydalı istismar müddəti üzrə və ya müvafiq olduqda, daha qısa müddətdə maliyyə aktivinin və ya maliyyə öhdəliyinin xalis balans dəyərinə dəqiq diskontlaşdıran dərəcədir.

Dəyərsizləşmə zərəri nəticəsində maliyyə aktivi və ya oxşar maliyyə alətləri qrupu (qismən silindikdə) silindikdə, faiz gəliri dəyərsizləşmə zərərini müəyyən etmək məqsədilə gələcək pul vəsaitlərini diskontlaşdırmaq üçün istifadə olunan faiz dərəcəsi əsasında tanınır.

Ədalətli dəyərlə göstərilən aktivlər üzrə qazanılan faizlər faiz gəliri hissəsində təsnifləşdirilir.

Haqq və komissiya gəlir və xərcinin tanınması
Kreditin ayrılması haqları aidiyyatı birbaşa xərclərlə birlikdə təxirə salınır və kreditin effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi qeydə alınır. Kredit öhdəliyinin faktiki borc müqaviləsi ilə nəticələnməsi mümkün olduğu hallarda, kredit öhdəliyi üzrə haqlar aidiyyatı birbaşa xərclərlə birlikdə təxirə salınır və yekun kreditin effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi tanınır. Kredit öhdəliyinin xüsusi borc müqaviləsi ilə nəticələnməsi mümkün olmadığı hallarda, kredit öhdəliyi üzrə haqlar kredit öhdəliyinin qalan müddəti üzrə mənfəət və zərər haqqında hesabatda tanınır. Kredit müqaviləsinin müddəti kredit alınmamış qurtardıqda, kredit öhdəliyi üzrə haqlar mənfəət və zərər haqqında hesabatda müddətin bitməsi üzrə tanınır. Kredit xidməti haqları xidmətlər yerinə yetirildikdə gəlir kimi tanınır. Bütün digər komissiyalar xidmətlər göstərilən zaman tanınır.

Xarici valyuta əməliyyatları

Xarici valyuta ilə ifadə olunan müəyyən edilmiş pul aktiv və öhdəlikləri balans tarixindəki alqı-satqı məzənnəsinə uyğun şəkildə Azərbaycan Manatına konvertasiya edilir. Xarici valyuta ilə aparılan əməliyyatlar əməliyyatın yerinə yetirildiyi günə qüvvədə olan valyuta məzənnəsi ilə hesablanır. Bu əməliyyatlardan yaranan mənfəət və zərərlər xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis gəlirə daxil edilir.

Xarici valyuta məzənnələri

Bank ilin sonuna maliyyə hesabatlarının tərtib olunması üçün aşağıdakı xarici valyuta məzənnələrindən istifadə etmişdir:

	31 dekabr 2008-ci il	**31 dekabr 2007-ci il**
1 ABŞ dolları /Manat	0.8010	0.8453
1 Avro/ Manat	1.1292	1.2450

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi

Bank qeydə alınmış məbləğləri əvəzləşdirmək üçün hüquqi qüvvəyə malik olduqda və ya Bank aktivlərini satmaq və ya eyni zamanda öhdəliklər üzrə hesablaşma aparmaq, yaxud da hər ikisi üzrə xalis əsasda hesablaşma aparmaq niyyətində olduqda maliyyə aktivləri və öhdəlikləri əvəzləşdirilir və balans hesabatında xalis məbləğlə qeyd olunur. Silinməsinə icazə verilməyən maliyyə aktivinin köçürülməsini uçota alarkən Bank köçürülmüş aktivi və ya onunla əlaqəli öhdəliyi əvəzləşdirmir.

Seqment hesabatı

Seqment - məhsulların və ya xidmətlərin təmin edilməsi (əməliyyat seqmenti) və ya ayrıca iqtisadi mühitdə məhsulların və ya xidmətlərin təmin edilməsi (coğrafi seqment) ilə bağlı Banka aid fərdi komponentidir. Burada mövcud olan risklər və mükafatlar digər seqmentlərdə mövcud olan risk və mükafatlardan fərqlənir. Gəlirinin əksəriyyətini kənar tərəflərə satışdan əldə edən seqmentlər, ümumi gəliri, maliyyə nəticələri və ya aktivləri bütün seqmentlər üzrə 10% və ya daha yuxarı olan seqmentlər digər seqmentlərdən ayrı təqdim olunur. Seqmentlə bağlı məlumatın təqdim edilməsi üçün Bankın istifadə etdiyi əsas forma isə biznes seqmentlərinə əsaslanır.

Rəhbərliyin mühüm mühakimələrini tələb edən sahələr və qeyri-müəyyənliyin qiymətləndirilməsi mənbələri

Bankın maliyyə hesabatlarının hazırlanması rəhbərlik tərəfindən balans hesabatı tarixinə aktiv və öhdəliklərin hesabat olunmuş məbləğlərinə və həmin tarixdən bitən il üzrə gəlir və xərclərin hesabat olunmuş məbləğlərinə təsir edən qiymətləndirmələrin və mühakimələrin aparılmasını tələb edir. Rəhbərlik öz qiymətləndirmələrini və mühakimələrini davamlı olaraq nəzərdən keçirir. Rəhbərlik öz qiymətləndirmə və mühakimələrində təcrübəsinə və şəraitə müvafiq hesab edilən digər faktorlara əsaslanır. Müxtəlif fərziyyələrdən və ya şəraitlərdən asılı olaraq faktiki nəticələr həmin qiymətləndirmələrdən fərqlənə bilər. Aşağıdakı qiymətləndirmələr və mühakimələr Bankın maliyyə vəziyyətinin təsvir edilməsi üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Kreditlər üzrə ehtimal olunan zərərin ödənilməsi üçün ehtiyat
Bank ehtimal olunan zərəri qiymətləndirmək üçün kreditləri mütəmadi olaraq nəzərdən keçirir. Yaranmış zərərlərinin Bankın kredit portfelində tanınması üçün Bank kreditüzrə zərərin ödənilməsi üçün ehtiyat yaratmışdır. Bank kreditlərin ehtiyatları ilə bağlı mühasibat proqnozlarını aşağıdakı səbəblərdən qeyri-müəyyənliyin əsas mənbəyi hesab edir: (i) onlar dövrdən-dövrə dəyişməyə çox həssasdırlar belə ki, dəyərsizləşən kreditlərlə bağlı gələcək kredit riskinin dərəcələri və potensial zərərlərin qiymətləndirilməsi haqqında fərziyyələr onun son dövr üzrə fəaliyyət təcrübəsinə əsaslanır, və (ii) Bankın hesablanmış zərərləri ilə faktiki zərərləri arasında hər hansı mühüm fərq əhəmiyyətli olarsa, Bankın gələcək dövrlər üzrə maliyyə hesabatlarına mühüm təsir edə biləcək ehtiyatlar yaratmağı tələb edə bilər.

Borcalan maliyyə çətinlikləri keçirdiyi halda və oxşar borcalanlarla bağlı bir neçə məlumat mənbəyi olduqda Bank hər hansı dəyərsizləşmə zərərinin məbləğini qiymətləndirmək üçün rəhbərliyin mühakimələrindən istifadə edir. Eynilə, Bank keçmiş fəaliyyətinə, keçmiş müştəri bazasına, qrupa daxil olan borcalanların ödəniş statusunda mənfi dəyişiklikləri əks etdirən məlumata və qrup daxilindəki aktivlər üzrə əlaqələri nəzərə almaqla milli və ya yerli iqtisadi şəraitə əsaslanan dəyişiklikləri qiymətləndirir. Rəhbərlik kredit riski xüsusiyyətlərinə malik olan aktivlərlə bağlı təcrübəsinə və kreditlər qrupuna daxil olan aktivlər üzrə aşkar dəyərsizləşmə sübutuna əsaslanmaqla qiymətləndirmələrdən istifadə edir. Bank məlumatda öz əksini tapmayan hazırkı şəraitin daxil edilməsi üçün bir qrup kreditlər üçün məlumatın təkmilləşdirilməsi zamanı rəhbərliyin mühakimələrindən istifadə edir.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşmə ehtiyatları mövcud iqtisadi və siyasi şəraitlər əsasında müəyyən edilmişdir. Bank bu şəraitdə Azərbaycan Respublikasında hansı dəyişikliklərin baş verəcəyini və belə dəyişikliklərin gələcək dövrlərdə maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşmə ehtiyatlarına edəcəyi təsiri əvvəlcədən proqnozlaşdırmaq iqtidarında deyil.

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə ehtimal olunan zərərin ödənilməsi üçün ehtiyatın balans dəyəri müvafiq olaraq 4,857 min manat və 3,847 min manat olmuşdur.

Maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi

Satıla bilən kimi təsnifləşdirilən maliyyə alətləri ədalətli dəyərlə göstərilir. Bu cür maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri alətin məcburi və ya likvidasiya satışından başqa, könüllü tərəflər arasında aparılan cari əməliyyat nəticəsində mübadilə edildiyi məbləğdir. Əgər alətin bazar dəyəri açıqlanmışdırsa, onun ədalətli dəyəri bazar qiymətinə əsaslanmaqla hesablanır. Bazarda qiymətləndirmə parametrlərini müşahidə etmək mümkün olmadıqda və ya müşahidə edilən bazar qiymətlərinə istinad etmək mümkün olmadıqda, ədalətli dəyər hər bir məhsul üçün uyğun olan digər bazar məlumatını və qəbul edilmiş maliyyə nəzəriyyələrindən əsaslandığımız riyazi metodologiyanı istifadə edən qiymətləndirmə modelini təhlil etməklə əldə olunur. Qiymətləndirmə modelləri qiymətli kağızların müqavilə şərtlərini, habelə bazara əsaslanan qiymətləndirmə parametrlərini (məs, faiz dərəcələri, dəyişkənlik, mübadilə məzənnələri və partnyorların kredit reytinqi) nəzərə alır. Bazara əsaslanan qiymətləndirmə parametrlərini birbaşa müşahidə etmək mümkün olmadıqda, rəhbərlik həmin parametrin ən yaxşı qiymətləndirmə metodu ilə bağlı qərar qəbul edəcək ki, alətin bazarda qiymətləndirilməsini düzgün əks etdirə bilsin. Bu mühakimələri yerinə yetirərkən, müxtəlif vasitələrdən o cümlədən, müşahidə edilən məlumatın etibarlılığından, tarixi məlumatdan və ekstrapolyasiya vasitələrindən istifadə olunur. Alət bazarda müşahidə olunan məlumatla müqayisə edilməklə təsdiq olunmadıqda ilkin tanınma zamanı maliyyə alətinin əməliyyat qiyməti ədalətli dəyərin qiymətləndirməsi üçün ən yaxşı sübutdur. Qiymətləndirmə mexanizminə əsaslanmaqla əməliyyat qiyməti ilə dəyər arasındakı hər hansı fərq maliyyə vəziyyəti haqqında hesabata ilkin tanınma üzrə daxil edilmir. Sonrakı gəlirlər və ya zərərlər bazar iştirakçılarını qiymət təyin edərkən nəzərdən keçirə biləcəyi faktordakı dəyişikliklərin nəticəsi həcmdə tanınır.

Bank elan olunmuş bazar qiymətləri olmayan maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi ilə bağlı mühasibat proqnozunu aşağıdakı səbəblərdən qeyri-müəyyənliyin əsas mənbəyi hesab edir: (i) onlar dövrdən-dövrə dəyişməyə çox həssasdırlar belə ki, bu rəhbərliyin faiz dərəcələri, dəyişiklik, mübadilə məzənnələri, kredit reytinqləri, qiymətləndirmə düzəlişləri və əməliyyatın spesifik xüsusiyyəti ilə bağlı fərziyyələr irəli sürməsini tələb edir və (ii) qiymətləndirmələrdəki dəyişikliyin tanınmasından irəli gələn təsirin Bankın balans hesabatında, eləcə də mənfəət/(zərər) hesabında açıqlanan aktivlərinə əhəmiyyətli təsir olması ehtimal edilir.

Rəhbərlik faiz dərəcələri, dəyişkənlik, mübadilə məzənnələri, kredit reytinqləri, qiymətləndirmə düzəlişləri ilə bağlı müxtəlif fərziyyələrdən istifadə edərsə, élan edilmiş bazar qiyməti olmayan maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsində kiçik və ya böyük dəyişiklik Bankın hesabat olunan xalis gəlirinə əhəmiyyətli təsir ilə nəticələnə bilər.

Ədalətli dəyərlə ifadə olunan maliyyə alətlərinin balans dəyəri 31 dekabr 2008 və 2007-ci tarixlərinə aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2008-ci il	**31 dekabr 2007-ci il**
Satıla bilən investisiyalar	15,756	2,160

Yeni və düzəliş edilmiş beynəlxalq maliyyə hesabatı standartlarının qəbul edilməsi

Bu il Bank öz əməliyyatlarına uyğun olan və 31 dekabr 2008-ci il tarixdə bitən illik hesabat dövrlərinə aid olan Beynəlxalq Mühasiblər Federasiyasının İctimai Sektor Komitəsi tərəfindən buraxılmış bütün yeni və düzəliş edilmiş İctimai Sektor üçün Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartlarını ("İSMUBS") və Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartları Şurası ("MUBSŞ") və Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhləri Komitəsi ("BMHŞK") tərəfindən buraxılmış Şərhləri qəbul etmişdir. Yeni və düzəliş edilmiş Standartların və Şərhlərin qəbul edilməsi Bankın mühasibat uçotu siyasətlərində mühüm dəyişikliklərə səbəb olmadığından bu il və keçən illərdə hesabat olunan məbləğlərə təsir etməmişdir.

"Kapital açıqlamaları" haqqında MUBS 1-ə ("MUBS 1") düzəlişlər – 18 avqust 2005-ci il tarixdə MUBS şurası MUBS 1-ə düzəliş hazırlamışdır. Düzəlişə əsasən kapitalın idarə edilməsi ilə bağlı müəssisənin məqsədləri, siyasətləri və prosesləri haqqında açıqlamanın daxil edilməsi tələb olunur. Əlavə məlumat düzəliş edilmiş MUBS 1-də tələb olunduğu kimi cari və müqayisəli hesabat dövrləri üçün açıqlanmışdır.

"Maliyyə Alətləri: Tanınma və Ölçülmə" haqqında MUBS 39-a və "Maliyyə Alətləri: Açıqlamalar" haqqında MHBS 7-yə "Maliyyə Alətlərinin yenidən təsnifləşdirməsi" adı altında düzəlişlər – 13 oktyabr 2008-ci il tarixdə MUBSŞ MUBS 39 və MHBS 7-yə düzəlişləri açıqlamışdır. Bu düzəlişlərə əsasən mənfəət və zərər hesabında ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən qeyri-derivativ maliyyə aktivləri (ilkin tanınma zamanı mənfəət və zərər hesabında ədalətli dəyərlə göstərilən maliyyə aktivi kimi əks etdirilənlərdən başqa) üzrə müəyyən yenidən təsnifləşdirmələrin aparılmasına, eləcə də maliyyə aktivlərinin xüsusi hallarda satış üçün saxlanılan kateqoriyadan kreditlər və debitor borclar kateqoriyasına yenidən təsnifləşdirilməsinə icazə verilir.

Buraxılmış, lakin hələ qüvvəyə minməmiş standartlar və şərhlər

Bu maliyyə hesabatlarının təsdiq olunması tarixinə, qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl Bank tərəfindən qəbul edilmiş standartlardan və şərhlərdən başqa, aşağıdakı şərhlər buraxılmış lakin qüvvəyə minməmişdir.

BMHŞK 9 - "Derivativ alətlərin yenidənqiymətləndirilməsi" – müqaviləyə düzəliş edilməsi istisna olmaqla, ilkin tanınmadan sonra törəmə alətin əsas müqavilədən ayrılıb ayrılmaması ilə bağlı yenidən qiymətləndirmənin aparılmasını tələb etmir. BMHŞK 9-un qəbul edilməsi Bankın mənfəət və zərərinə və ya maliyyə vəziyyətinə təsir etməmişdir.

MHBS 8 – MUBSŞ 2006-cı ilin dekabr ayında "Əməliyyat seqmentləri" haqqında MHBS 8-i hazırladı. Bu 1 yanvar 2009 və ya bu tarixdən sonra başlayan hesabat dövrləri üçün Seqment hesabatı haqqında MUBS 14-ü əvəz edəcək. MHBS 8 Bank tərəfindən təqdim olunan seqment təhlilinin rəhbərliyin istifadə etdiyi məlumata əsaslanmasını tələb edir. Hazırda rəhbərlik MHBS 8-in Banka edəcəyi təsiri qiymətləndirir.

MUBS 1 – 6 sentyabr 2006-cı il tarixdə MUBSŞ MUBS 1-ə düzəliş hazırladı. Düzəlişə əsasən təsisçilərlə bağlı olmayan kapitala dəyişikliklərin təqdimat üsulu dəyişmişdir lakin müəssisənin maliyyə hesabatlarında onların adının dəyişdirilməsi tələb olunmur. MUBS 1-ə düzəlişlər 1 yanvar 2009-cu il tarixdən və ya həmin tarixdən sonra başlayan hesabat dövrləri üçün qüvvədədir.

MUBS 23 – 2007-ci ilin mart ayında MUBS şurası "Borclar üzrə xərclər" haqqında düzəliş edilmiş 23 saylı MUBS-u hazırladı. Əsas dəyişiklik istifadəyə hazırlanması və satışı əhəmiyyətli vaxt aparan aktivlərlərlə bağlı borclar üzrə məsrəflərin dərhal xərc kimi tanınması seçiminin ləğv edilməsi idi. Beləliklə, müəssisə borclar üzrə xərcləri bu aktivlərlə bağlı xərclərin bir hissəsi kimi kapitallaşdırmalıdır. Bu standart satışı və istifadəyə hazırlanması mühüm vaxt tələb edən aktivlərlə bağlı borclar üzrə xərclərə şamil olunur və onların kapitallaşma tarixi 1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonrakı dövrdür.

MUBS 27 – 2008-ci ildə standarta biznes birləşmələri layihəsinin ikinci mərhələsi çərçivəsində düzəliş edilmişdir. Layihənin bu mərhələsi ABŞ-ın Maliyyə Uçotu Standartları Şurası ("MUSŞ") ilə birgə həyata keçirilmişdir. Dəyişikliklər əsasən nəzarət edilməyən payların uçotu və filialla üzrə nəzarətin itirilməsi ilə bağlı idi. Layihənin ikinci mərhələsi MUBSŞ tərəfindən düzəliş edilmiş MUBS 27-nin və MUSŞ tərəfindən "Maliyyə hesabatlarında nəzarətdə edilməyən paylar"haqqında 160 saylı mühasibat uçotu standartı ilə yanaşı "Biznes birləşmələri" haqqında düzəliş edilmiş MHBS 3-ün və MUSŞ-nın biznes birləşmələri haqqında 141 saylı (2007-ci ildə düzəliş edilmiş) mühasibat uçotu standartının hazırlanması ilə başa çatdı. Düzəliş edilmiş standart 1 iyul 2009-cu il və ya həmin tarixdən başlayan hesabat dövrləri üçün istifadə ediləcək. Standartın daha əvvəl tətbiqinə icazə verilir. Lakin, düzəlişlər (2008-ci ildə düzəliş edilmiş) MHBS 3-ə şamil olunmursa müəssisə belə düzəlişləri 1 iyul 2009-cu il tarixdən əvvəlki hesabat dövrlərinə tətbiq etməməlidir.

4. XALİS FAİZ GƏLİRİ

	31 dekabr 2008-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2007-ci il tarixinə bitən il
Faiz gəliri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Amortizasiya edilmiş dəyər ilə qeyd olunan maliyyə aktivləri üzrə faiz gəliri:		
- ehtiyat yaradılan maliyyə aktivləri üzrə faiz gəliri	32,395	10,729
- ehtiyat yaradılmayan maliyyə aktivləri üzrə faiz gəliri	2,481	6,477
Satıla bilən investisiyalar üzrə faiz gəliri	696	623
Zəmanətlər üzrə faiz gəliri	139	13
Cəmi faiz gəliri	**35,711**	**17,842**
Amortizasiya edilmiş dəyər ilə qeyd olunan maliyyə aktivləri üzrə faiz gəlirləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə faiz	34,769	16, 977
Banklardan alınacaq vəsaitlər üzrə faiz	107	229
Cəmi amortizasiya edilmiş dəyər ilə qeyd olunan maliyyə aktivləri üzrə faiz gəliri	34,876	17,206
Satıla bilən investisiyalar üzrə faiz gəliri	696	623
Zəmanətlər üzrə faiz gəliri	139	13
Cəmi faiz gəliri	**35,711**	**17,842**
Faiz xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Amortizasiya edilmiş dəyər ilə qeyd olunan maliyyə öhdəlikləri üzrə faiz xərci aşağıdakılardan ibarətdir:		
Müştəri hesabları üzrə faiz	(8,194)	(5,782)
Banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər üzrə faiz	(6,644)	(1,518)
Buraxılmış borc qiymətli kağızları üzrə faiz	(633)	(625)
Cəmi amortizasiya edilmiş dəyər ilə qeyd olunan maliyyə öhdəlikləri üzrə faiz xərci	(15,471)	(7,925)
Faiz hesablanan aktivlər üzrə ehtimal olunan zərərlər üçün ehtiyatdan əvvəl xalis faiz gəliri	**20,240**	**9,917**

5. EHTİMAL OLUNAN ZƏRƏRLƏR ÜÇÜN EHTİYAT VƏ DİGƏR EHTİYATLAR

Faiz hesablanan aktivlər üzrə ehtimal olunan zərərlərin ödənilməsi üçün ehtiyatın hərəkəti aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Müştərilərə verilmiş kreditlər	Banklardan alınacaq vəsaitlər	Satıla bilən investisiyalar	Cəmi
31 dekabr 2006-cı il	1,327	9	5	1,341
Tanınmış əlavə ehtiyat	2,547	-	-	2,547
Aktivlərin silinməsi	(27)	-	-	(27)
Ehtiyatın bərpası	-	(8)	(2)	(10)
31 dekabr 2007-ci il	**3,847**	**1**	**3**	**3,851**
Tanınmış əlavə ehtiyat	1,139	-	-	1,139
Aktivlərin silinməsi	(129)	-	-	(129)
Ehtiyatın bərpası	-	(1)	-	(1)
31 dekabr 2008-ci il	**4,857**	**-**	**3**	**4,860**

Digər əməliyyatlar üzrə ehtimal olunan zərərlərin ödənilməsi üçün ehtiyatın hərəkəti aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Zəmanətlər və digər öhdəliklər	Digər aktivlər	Cəmi
31 dekabr 2006-cı il	-	17	17
Tanınmış əlavə ehtiyat	32	-	32
Ehtiyatın bərpası	-	(17)	(17)
31 dekabr 2007-ci il	**32**	**-**	**32**
Ehtiyatın bərpası	(32)	-	(32)
31 dekabr 2008-ci il	**-**	**-**	**-**

6. XARİCİ VALYUTA ƏMƏLİYYATLARI ÜZRƏ XALİS GƏLİR

Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis gəlirlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2008-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2007-ci il tarixinə bitən il
Xarici valyuta mövqeyinin yenidən qiymətləndirmə fərqləri üzrə xalis gəlir / xərc	456	(42)
Dilinq əməliyyatları üzrə xalis gəlir	433	504
Cəmi xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis gəlir	**889**	**462**

7. HAQQ VƏ KOMİSSİYA GƏLİRİ VƏ XƏRCİ

Haqq və komissiya gəliri və xərci aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2008-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2007-ci il tarixinə bitən il
Haqq və komissiya gəliri:		
Pul vəsaitləri ilə əməliyyatlar	1,313	955
Plastik kartlarla əməliyyatlar	544	941
Hesabların rəsmiləşdirməsi əməliyyatları	528	1,258
Xarici valyuta əməliyyatları	360	391
Akkreditiv və qarantiyalar üzrə əməliyyatlar	7	55
Digər	72	16
Cəmi haqq və komissiya gəliri	**2,824**	**3,616**
Haqq və komissiya xərci:		
Plastik kartlarla əməliyyatlar	(438)	(480)
Hesabların rəsmiləşdirməsi əməliyyatları	(393)	(308)
Pul vəsaitləri ilə əməliyyatlar	(330)	(386)
Qiymətli kağızlarla əməliyyatlar	(78)	(48)
Akkreditiv və qarantiyalar üzrə əməliyyatları	(18)	(19)
Xarici valyuta əməliyyatları	(2)	(3)
Digər	(26)	(109)
Cəmi haqq və komissiya xərci	**(1,285)**	**(1,353)**

8. DİGƏR GƏLİRLƏR

Digər gəlirlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2008-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2007-ci il tarixinə bitən il
Cərimə və penyalar	692	225
Digər	8	2
Cəmi digər gəlirlər	**700**	**227**

9. ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ

Əməliyyat xərcləri aşağıdaklardan ibarətdir:

	31 dekabr 2008-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2007-ci il tarixinə bitən il
İşci heyətilə bağlı xərclər (bonuslar daxil olmaqla)	8,416	3,948
Köhnəlmə və amortizasiya	1,328	663
Əməliyyat icarəsi	759	526
Reklam	516	325
Əmanətlərin Sığortalanması Fonduna ödənişlər	317	126
Dəftərxana ləvazimatları	206	204
Təhlükəsizlik xərcləri	195	95
Peşəkar xidmət haqları	162	91
Rabitə xərcləri	125	86
Əmlak və avadanlığın saxlanma xərcləri	93	302
Mənfəət vergisindən başqa digər vergilər	73	48
İcarə xərcləri	69	48
Ezamiyyə xərcləri	37	30
Nəqliyyat vasitələrinin istismar xərcləri	30	24
Əmlak və avadanlığın silinməsindən zərər	28	3
Üzvlük haqları	21	22
Hüquq məsləhəti ilə bağlı xərclər	18	69
Nümayəndəlik xərcləri	10	3
Sığorta xərci	10	6
Digər xərclər	123	67
Cəmi əməliyyat xərcləri	**12,536**	**6,686**

10. MƏNFƏƏT VERGİSİ

Bank vergi hesabatlarını Azərbaycanın yerli vergi qanunvericiliyi əsasında hazırlayır və aparır ki, bu da Maliyyə Hesabatının Beynəlxalq Standartlarından fərqlənir.

Bəzi xərclər vergiyə cəlb olunmadığından və bəzi gəlirlər vergidən azad olduğundan Banka müəyyən daimi vergi fərqləri təsir edir.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatı məqsədi üçün aktiv və öhdəliklərin balans dəyərləri ilə vergi məqsədləri üçün istifadə olunan məbləğlər olan müvəqqəti fərqlərin xalis vergi təsirini əks etdirir. 31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə müvəqqəti fərqlər əsasən, gəlirlərin və xərclərin müxtəlif tanınma üsullarına və bəzi aktivlərin qeyd edilmiş dəyərlərinə əsaslanır.

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə müvəqqəti fərqlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Çıxılan müvəqqəti fərqlər:		
Müştərilərə verilmiş kreditlər	794	435
Əmlak və avadanlıq	20	368
Cəmi çıxılan müvəqqəti fərqlər	**814**	**803**
Vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlər:		
Əmlak və avadanlıq	(8,838)	(9,088)
Banklardan alınmış kreditlər	(93)	-
Alınacaq maliyyə lizinqi	-	(51)
Kredit xətləri və zəmanətlər üçün ehtiyatlar	(670)	(505)
Cəmi vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlər	**(9,601)**	**(9,644)**
Xalis vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlər	**(8,787)**	**(8,841)**
Yerli mənfəət vergisi dərəcəsi (22%) ilə xalis təxirə salınmış vergi öhdəliyi	**(1,933)**	**(1,945)**

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə bitən illər üzrə vergi xərcləri və maliyyə mənfəəti arasındakı əlaqə aşağıda izah olunur:

	31 dekabr 2008-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2007-ci il tarixinə bitən il
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət	**9,746**	**3,660**
Yerli vergi dərəcəsi ilə vergi (22%)	2,144	805
Daimi fərqlərin vergi təsiri	109	47
Mənfəət vergisi xərci	**2,253**	**852**
Cari mənfəət vergisi xərci	2,265	878
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliklərində dəyişiklik	(12)	(26)
Mənfəət vergisi xərci	**2,253**	**852**

Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlikləri	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Dövrün əvvəlinə	1,945	404
Mənfəətə daxil edilən dövr üzrə mənfəət vergisi öhdəliyində dəyişiklik	(12)	(26)
Əmlak və avdanlığın yenidən qiymətləndirmə ehtiyatında dəyişikliklərin vergi təsiri	-	1,567
Dövrün sonuna	**1,933**	**1,945**

11. HƏR SƏHM ÜZRƏ GƏLİR

	31 dekabr 2008-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2007-cı il tarixinə bitən il
Mənfəət:		
Il üzrə xalis mənfəət	7,493	2,808
Hər səhm üzrə əsas və azaldılmış gəlirin müəyyən edilməsi üçün adi səhmlərin hesablanmış orta sayı	3,400,000	3,400,000
Hər səhm üzrə gəlir – əsas və azaldılmış, manatla	**2.20**	**0.83**

12. PUL VƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ BANKDA QALIQ VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Pul vəsaitləri	4,671	3,845
Azərbaycan Respublikası Milli Bankda qalıq vəsaitlər	6,636	8,876
Cəmi pul və Azərbaycan Respublikası Milli Bankda qalıq vəsaitlər	**11,307**	**12,721**

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə Azərbaycan Respublikasının Milli Bankda ("ARMB") qalıqlar müvafiq olaraq 5,054 min manat və 6,488 min manat vəsaitdən ibarət olmuşdur ki, bu da ARMB tərəfindən tələb olunan məcburi ehtiyat depozitini əks etdirir. Bank müxbir hesabındakı bütün vəsaitlərdən istifadə etmək hüququna malikdir, lakin bu zaman 15 günlük dövr üçün orta aylıq qalıq tələb olunan məcburi ehtiyatdan yüksək olmalıdır.

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat üçün pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Pul və Azərbaycan Respublikasının Milli Bankıda qalıq vəsaitlər	11,307	12,721
İƏİT ölkələrindəki banklardan alınacaq vəsaitlər	7,544	312
	18,851	13,033
Azərbaycan Respublikası Milli Bankında məcburi ehtiyat depozitləri və xarici valyuta depozitləri çıxılmaqla	(5,054)	(6,488)
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	**13,797**	**6,545**

13. BANKLARDAN ALINACAQ VƏSAİTLƏR

Banklardan alınacaq vəsaitlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Digər banklarda müxbir hesablar	7,639	2,910
Digər banklarda kreditlər və müddətli depozitlər	104	2,216
	7,743	5,126
Ehtimal olunan zərərlər üçün ehtiyat çıxılmaqla	-	(1)
Cəmi banklardan alınacaq vəsaitlər	**7,743**	**5,125**

31 dekabr 2008 və 2007-cı il tarixlərinə zərərlərin ödənilməsi üçün ehtiyatlardakı hərəkətlər 5 saylı qeyddə açıqlanmışdır.

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə banklardan alınacaq vəsaitlərə daxil edilən hesablanmış faiz gəliri müvafiq olaraq 6 min manat və 3 min manat olmuşdur.

31 dekabr 2007-ci il tarixinə banklardan alınacaq vəsaitlər Dresdner Bank AG, Almaniya Bankında müvafiq olaraq saxlanılan 2,121 min manat və 2,442 min manat məbləğində pul zəmanətləri daxildir ki, Bank verilən kreditə qarşı bu təminatı bütün kredit dövrü üzrə saxlamaq öhdəliyinə malikdir.

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə Bankın 1 və 2 bankda kreditləri və avansları olmuşdur ki, bunlar da ayrı-ayrılıqda Bankın kapitalının 10%-dən artıq olmuşdur.

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə banklardan alınacaq vəsaitlər üzrə maksimum kredit riski müvafiq olaraq 7,743 min manat və 5,125 min manat təşkil etmişdir.

14. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR

Müştərilərə verilmiş kreditlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Müştərilərə verilmiş kreditlər	133,636	120,285
Maliyyə lizinqinə xalis investisiya	3,845	2,554
	137,481	122,839
Ehtimal olunan zərərlər üçün ehtiyat çıxılmaqla	(4,857)	(3,847)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	**132,624**	**118,992**

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərdə bitən illər üzrə dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatlarda hərəkətlər 5 saylı qeyddə açıqlanır.

Aşağıdakı cədvəldə girovun ədalətli dəyəri deyil, girovla təmin edilən kreditlərin məbləğləri göstərilmişdir:

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Nəqliyyat vasitələri ilə təmin olunmuş kreditlər	51,403	34,634
Daşınmaz əmlakla təmin olunmuş kreditlər	35,712	34,918
Avadanlıqla təmin olunmuş kreditlər	27,795	26,617
Kənar tərəflərin zəmanətləri ilə təmin olunmuş kreditlər	13,222	14,074
İnventarlarla təmin olunmuş kreditlər	5,469	1,492
Digər girovla təmin olunmuş kreditlər	1,752	2,694
Depozitlər və qiymətli metallarla təmin olunmuş kreditlər	1,745	2,999
Sığorta polisləri ilə təmin olunmuş kreditlər	98	1,168
Korporativ zəmanətlərlə təmin olunmuş kreditlər	-	4,207
Təminatsız kreditlər	285	36
	137,481	122,839
Ehtimal olunan zərərlər üçün ehtiyat çıxılmaqla	(4,857)	(3,847)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	**132,624**	**118,992**

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
İqtisadi sahələr üzrə təhlil:		
Fiziki şəxslər	99,127	84,105
Ticarət və xidmətlər	26,110	21,382
İstehsal	5,350	9,280
Tikinti	3,081	3,192
Enerji	1,762	2,014
Kənd təsərrüfatı	1,401	2,065
Digər	650	801
	137,481	122,839
Ehtimal olunan zərərlər üçün ehtiyat çıxılmaqla	(4,857)	(3,847)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	**132,624**	**118,992**

Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Nəqliyyat vasitələri üçün kreditlər	50,567	31,794
İstehlak kreditləri	45,281	49,733
İpoteka kreditləri	1,980	2,063
Digər	1,299	515
	99,127	84,105
Ehtimal olunan zərərlər üçün ehtiyat çıxılmaqla	(3,941)	(2,634)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	**95,186**	**81,471**

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə bütün kreditlər (kredit portfelinin 100%-i) Azərbaycanda fəaliyyət göstərən şirkətlərə verilmişdir ki, bu da bir region üzrə mühüm coğrafi cəmləşməni əks etdirir.

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə maksimum kredit riski müvafiq olaraq 132,624 min manat və 118,992 min manat təşkil etmişdir. 31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə Bank tərəfindən müştərilərə ayrılmış kredit xətləri və overdraftlar üzrə təəhhüdlər üzrə maksimum kredit riski müvafiq olaraq 7,202 min manat və 8,036 min manat təşkil etmişdir.

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlərə daxil edilən hesablanmış faiz gəliri müvafiq olaraq 1,933 min manat və 1,494 min manat təşkil etmişdir.

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlərə daxil edilən müvafiq olaraq 633 min manat və sıfır məbləğində kredit şərtləri yenidən razılaşdırılmışdır. Əks təqdirdə bu kreditlər vaxtı keçmiş və ya dəyərsizləşmiş olardı.

31 dekabr 2008 və 2007-cı il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlərə fərdi olaraq dəyərsizləşmiş müəyyən edilən müvafiq olaraq 6,668 min manat və 4,856 min manat məbləğində kreditlər daxildir. 31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə bu cür kreditlər ədalətli dəyəri müvafiq olaraq 14,786 min manat və 12,627 min manat olan əmlak ilə təmin edilmişdir.

2008 və 2007-ci il tarixlərinə maliyyə lizinqinə xalis investisiyanın komponentləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Bir ildən	2,496	1,321
Bir ildən 5 ildək	2,183	2,001
Cəmi minimum lizinq ödənişləri	4,679	3,322
Çıxılsın: təxirə salınmış maliyyə xərcləri	(911)	(768)
Maliyyə lizinqinə xalis investisiya	**3,768**	**2,554**
Cari hissə	1,839	1,016
Uzun müddətli hissə	1,929	1,538
Maliyyə lizinqinə xalis investisiya	**3,768**	**2,554**

15. SATILA BİLƏN İNVESTİSİYALAR

Satıla bilən investisiyalar aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Borc qiymətli kağızları	15,597	2,001
Kapital qiymətli kağızları	162	162
	15,759	2,163
Ehtimal olunan zərərlər üçün ehtiyat çıxılmaqla	(3)	(3)
Cəmi satıla bilən investisiyalar	**15,756**	**2,160**

	31 dekabr 2008-ci il		31 dekabr 2007-ci il	
	Nominal üzrə faiz	Ədalətli dəyər	Nominal üzrə faiz	Ədalətli dəyər
Borc qiymətli kağızları				
Azərbaycan Respublikası Milli Bankı	4.18%	15,597	7.67%	2,001
		15,597		**2,001**

	31 dekabr 2008-ci il		31 dekabr 2007-ci il	
	Təsisçi payı	Ədalətli dəyər	Təsisçi payı	Ədalətli dəyər
Kapital qiymətli kağızları				
Bob Broker MMC	100.00%	75	100.00%	75
Azərbaycan Beynəlxalq Bankı SKB	0.04%	47	0.04%	47
Milli Kart MMC	1.00%	40	1.00%	40
		162		162
Ehtimal olunan zərərlər üçün ehtiyat çıxılmaqla		(3)		(3)
Cəmi satıla bilən investisiyalar		**159**		**159**

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərdə bitən illər üzrə zərərlər üçün ehtiyatlarda hərəkətlər 5 saylı qeyddə açıqlanır.

Bob Broker MMC konsolidasiyanın bütünlükdə maliyyə hesabatlarına mühüm təsiri olmaması səbəbindən törəmə müəssisə bu maliyyə hesabatlarında konsolidə edilməmişdir.

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə borc qiymətli kağızlarına daxil edilmiş hesablanmış faiz gəliri müvafiq olaraq 21 min manat və 2 min manat təşkil etmişdir.

16. ƏMLAK VƏ AVADANLIQ

Əmlak və avadanlıq aşağıdakılardan ibarətdir:

	Torpaq və binalar	Mebel və avadanlıq	Kompüterlər və rabitə avadanlığı	Nəqliyyat vasitələri s	Digər əsas vəsaitlər	Cəmi
İlkin/yenidən qiymətləndirilən dəyər						
31 dekabr 2006-cı il	3,678	1,072	724	89	8	5,571
Əlavələr	83	369	386	1	4	843
Yenidən qiymətləndirmə	9,064	-	-	-	-	9,064
Satış üçün nəzərdə tutulan əsas vəsaitlərdən təsnifləşdirilmiş	804	34	-	-	-	838
Köçürmələr	-	-	(2)	-	2	-
Silinmələr	-	(55)	(23)	-	-	(78)
31 dekabr 2007-ci il	13,629	1,420	1,085	90	14	16,238
Əlavələr	-	430	487	256	5	1,178
Köçürmələr	-	13	(13)	-	-	-
Silinmələr	(23)	(79)	(26)	(10)	(5)	(143)
31 dekabr 2008-ci il	13,606	1,784	1,533	336	14	17,273
Yığılmış köhnəlmə						
31 dekabr 2006-cı il	466	448	384	63	4	1,365
İl üzrə köhnəlmə xərci	249	223	160	11	3	646
Yenidən qiymətləndirmə üzrə ləğv edilmiş	1,941	-	-	-	-	1,941
Satış üçün nəzərdə tutulan əsas vəsaitlərdən təsnifləşdirmə üzrə ləğv edilmiş	263	16	-	-	-	279
Silinmələr üzrə ləğv edilmiş	-	(49)	(23)	-	-	(72)
Köçürmələr	-	8	(8)	-	-	-
31 dekabr 2007-ci il	2,919	646	513	74	7	4,159
İl üzrə köhnəlmə xərci	686	296	271	42	2	1,297
Köçürmələr	-	1	(1)	-	-	-
Silinmələr	(2)	(61)	(26)	(9)	(3)	(101)
31 dekabr 2008-ci il	3,603	882	757	107	6	5,355
Xalis qalıq dəyəri						
31 dekabr 2008-ci il	**10,003**	**902**	**776**	**229**	**8**	**11,918**
31 dekabr 2007-ci il	**10,710**	**774**	**572**	**16**	**7**	**12,079**

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə əmlak və avadanlığa müvafiq olaraq 237 min manat və 356 min manat məbləğində tam köhnəlmiş aktivlər daxil edilmişdir.

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə Bankın sahib olduğu torpaq və binalar müstəqil qiymətləndiricinin hesabatına uyğun olaraq bazar dəyəri ilə yenidən qiymətləndirilmişdir. Onların ədalətli dəyərinin qiymətləndirilməsi üçün aşağıdakı metodlardan istifadə edilmişdir: diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkəti metodu (gəlir yanaşması), müqayisəli satış metodu (müqayisəli yanaşma). Yekun dəyərin hesablanması üçün informasiyanın etibarlı və tam olmasından, qiymətləndirilən əmlakın xüsusiyyətlərindən və digər amillərdən asılı olaraq müxtəlif yanaşmaları istifadə etməklə əldə olunmuş nəticələrə bəzi ölçülər tətbiq edilmişdir.

Nəticədə, 31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə torpaq və binaların balans dəyərləri müvafiq olaraq 10,003 min manat və 10,710 min manat olmuşdur. Əgər torpaq və binalar yığılmış köhnəlmə və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla tarixi dəyərlə uçota alınsa, 31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə onun balans dəyəri müvafiq olaraq 1,695 min manat və 1,799 min manat olardı.

17. DİGƏR AKTİVLƏR

Digər aktivlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
39 saylı MUBS-a uyğun olaraq kreditlər və debitor borclar kimi qeydə alınmış digər maliyyə aktivləri:		
Plastik kartlarla əməliyyatlar üzrə yerinə yetirilməmiş ödənişlər və pul köçürmələri	153	220
Digər debitor borclar	26	-
	179	220
Digər qeyri-maliyyə aktivləri:		
Qeyri-maddi aktivlər	361	106
Qabaqcadan ödənişlər və kreditor borclar	134	572
Digər	-	22
	495	700
Cəmi digər aktivlər	**674**	**920**

	31 dekabr 2008-ci il tarixinə bitən il	31 dekabr 2007-ci il tarixinə bitən il
İlkin dəyər ilə		
1 yanvar	188	192
Əlavələr	286	-
Silinmələr	-	(4)
31 dekabr	474	188
Yığılmış köhnəlmə		
1 yanvar	82	67
İl üzrə amortizasiya xərcləri	31	17
Silinmələr	-	(2)
	113	82
Xalis qalıq dəyəri		
31 dekabr	**361**	**106**

Qeyri-maddi aktivlərə proqram təminatı və lisenziyalar daxildir.

18. BANKLARA VƏ DİGƏR KREDİT TƏŞKİLATLARINA ÖDƏNİLMƏLİ VƏSAİTLƏR

Banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Amortizasiya dəyəri ilə qeyd edilmiş:		
Bank olmayan maliyyə təşkilatlarından alınan kreditlər	13,302	7,031
Banklardan alınan kreditlər	12,172	12,181
Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankından alınmış kreditlər	9,791	11,254
Sahibkarlığa Kömək Milli Fondundan alınan kreditlər	8,008	6,160
Asiya İnkişaf Bankından alınan kreditlər	3,721	5,107
Bankların tələbli depozitləri	3,622	4,232
Bank olmayan maliyyə təşkilatlarının depozitləri	3,036	7,080
Almaniya-Azərbaycan Fondundan alınan kreditlər	2,835	2,329
Azərbaycan İpoteka Fondundan alınan kreditlər	1,972	1,943
Bank olmayan maliyyə təşkilatlarının tələbli depozitləri	550	564
Cəmi banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	**59,009**	**57,881**

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlərə müvafiq olaraq 1,172 min və 1,058 min manat məbləğində hesablanmış faiz xərcləri daxil idi.

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə Bank müvafiq olaraq 9 və 3 bank və maliyyə təşkilatından kreditlər və avanslar almışdır ki, onların da hər biri ayrı-ayrılıqda Bankın kapitalının 10%-dən artıq olmuşdur.

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlərə 2,027 min manat və 2,113 min manat məbləğində subordinasiya borcu daxil edilmişdir. Kreditlərə LİBOR tətbiq olunmaqla illik 10% hesablanır və onlar 2017-ci ilin noyabr ayında geri qaytarılmalıdır. Bank ləğv edildiyi və ya müflisləşdiyi halda bu borcun geri ödənilməsi Bankın bütün digər kreditorlar qarşısında öz öhdəliklərini yerinə yetirməsindən sonra baş verir.

Bank yuxarıda qeyd olunan banklara ödənilməli vəsaitlərlə bağlı maliyyə sövdələşmələrini yerinə yetirmək öhdəliyi daşıyır. Bu sövdələşmələrə razılaşdırılmış əmsallar, borcun kapitala nisbəti və digər maliyyə əmsalları daxildir.

Banklara ödənilməli vəsaitlərin ödəniş müddəti 30 saylı qeydin likvidlik riski bölməsinə daxil edilmişdir.

Bu öhdəliklər amortizasiya edilmiş dəyər ilə ölçülür.

19. MÜŞTƏRİ HESABLARI

Müştəri hesabları aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Amortizasiya edilmiş dəyərlə qeydə alınmış:		
Müddətli depozitlər	67,381	45,309
Cari hesablar	17,261	19,017
Bloklaşdırılmış hesablar	267	126
Cəmi müştəri hesabları	**84,909**	**64,452**

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə müştəri hesablarına daxil edilən hesablanmış faiz xərcləri müvafiq olaraq 3,223 min manat və 1,558 min manat təşkil etmişdir.

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə 1,124 min manat və 527 min manat məbləğində müştəri hesabları müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslara qarşı zəmanət kimi saxlanmışdır.

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə müştəri hesabları 17,575 min manat və 5,782 min manat məbləğində müvafiq olaraq 3 və 1 müştərinin hesablarından ibarət olmuşdur ki, bu da ayrı-ayrılıqda Bankın kapitalının 10%-dən artıq olmuşdur.

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
İqtisadi sahələr üzrə təhlil:		
Fiziki şəxslər	69,505	49,061
Ticarət və xidmətlər	7,674	7,232
Energetika	5,909	5,965
Tikinti	876	271
İstehsalat	208	511
Nəqliyyat və rabitə	118	320
Kənd təsərrüfatı	10	15
İctimai təşkilatlar	-	47
Digər	609	1,030
Cəmi müştəri hesabları	**84,909**	**64,452**

Bu öhdəliklər amortizasiya edilmiş dəyər ilə ölçülür.

20. BURAXILMIŞ BORC QİYMƏTLİ KAĞIZLARI

Buraxılmış borc qiymətli kağızları aşağıdakılardan ibarətdir:

	Ödəniş tarixi	İllik kupon dərəcəsi %	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Amortizasiya olunmuş dəyərlə qeyd edilən:				
Manatla ifadə olunmuş istiqrazlar - AZ200400536	18/02/2009	13.5%	1,016	1,013
Manatla ifadə olunmuş istiqrazlar - AZ200500539	18/03/2009	14.0%	1,005	1,005
Manatla ifadə olunmuş istiqrazlar - AZ200100536	13/08/2008	14.0%	-	2,035
Manatla ifadə olunmuş istiqrazlar - AZ200300536	18/08/2008	14.0%	-	2,100
Cəmi buraxılmış borc qiymətli kağızları			**2,021**	**6,153**

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə buraxılmış borc qiymətli kağızlarına müvafiq olaraq 21 min manat və 153 min manat məbləğində hesablanmış faiz xərci daxil idi.

18 fevral və 18 mart 2009-cu il tarixdə 2,021 min manat məbləğində buraxılmış borc qiymətli kağızları tam ödənilmişdir.

Bu öhdəliklər amortizasiya edilmiş dəyər ilə ölçülür.

21. DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

Digər öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Digər maliyyə öhdəlikləri:		
Hesablanmış xərclər	1,426	419
Yerinə yetiriləcək ödənişlər	298	115
Ödənilməli dividendlər	269	269
Maliyyə lizinqi üzrə xalis kreditor borclar	59	-
	2,052	803
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri:		
Zəmanətlər və digər öhdəliklər üçün ehtiyat	-	32
Mənfəət vergisindən başqa ödənilməli vergilər	-	48
Digər	-	1
	-	81
Cəmi digər maliyyə öhdəlikləri	**2,052**	**884**

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə zəmanətlər və digər öhdəliklər üçün ehtiyatda hərəkətlər 5 saylı qeyddə açıqlanır.

22. SƏHMDAR KAPİTALI

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə təsdiq olunmuş, buraxılmış və tam ödənilmiş səhmdar kapitalı 6,800 min manat təşkil etmişdir və hər birinin nominal dəyəri 2 manat olan 3,400,000 ədəd adi səhmlərdən ibarət olmuşdur. Bütün səhmlər bərabər hüquqlu olmaqla hər biri bir səs hüququna malikdir.

2007-ci ildə Bank 2006-cı maliyyə ili üçün adi səhmlərlə bağlı 917 min manat məbləğində dividentlər elan etmişdir.

23. MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ VƏ GÖZLƏNİLMƏYƏN HADİSƏLƏR

Normal fəaliyyəti zamanı Bank müştərilərinin tələblərinə cavab vermək üçün balansdankənar riskə malik maliyyə alətləri müqavilələrində tərəf kimi iştirak edir. Müxtəlif dərəcəli kredit risklərini özündə birləşdirən bu alətlər üzrə qalıqlar balans hesabatında öz əksini tapmır.

Kreditin uzadılması üçün şərti öhdəliklər üzrə Bankın maksimum kredit itkisinə məruz qalması, digər tərəfin öz öhdəliyini yerinə yetirməməsi, məsələn, bütün qarşılıqlı iddialar, girov və ya qiymətli kağızların dəyərsizləşməsi sübutu aşkar olunduqda, həmin alətlər müqavilə məbləğləri ilə ifadə olunur.

Bank balansdankənar öhdəliklərin idarə edilməsinə balans üzrə əməliyyatlar üçün istifadə etdiyi kredit nəzarəti və idarəetmə qaydalarını tətbiq edir.

31 dekabr 2007-ci il tarixinə şərti öhdəliklər üzrə zərər ehtiyatı 32 min manat təşkil etmişdir.

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə nominal və ya müqavilə məbləğləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2008-ci il	31 dekabr 2007-ci il
Şərti öhdəliklər və kredit öhdəlikləri		
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər	7,202	8,036
Verilmiş zəmanətlər və oxşar öhdəliklər	3,512	3,545
Digər şərti öhdəliklər	248	-
Cəmi şərti öhdəliklər və kredit öhdəlikləri	**10,962**	**11,581**

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə kreditlərə və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklərə müvafiq olaraq 7,202 min manat və 8,036 manat məbləğində daxil edilən vəsaitlər Bankın aşağıdakı şərtlər əsasında və istifadə olunmamış kredit xətlərinin hədləri çərçivəsində kreditləri uzatmaq öhdəliyini əks etdirir: borcalan ilkin istifadə olunmamış hədlər çərçivəsində öz kreditin uzadılmasını istədikdə hər dəfə banka müraciət etməlidir; və Bank maliyyələşmənin davam etdirilməsini borcalanın maliyyə vəziyyəti, kredit ödəmə qabiliyyəti və digər kredit riski xüsusiyyətləri əsasında təsdiq edə bilər.

Kapital qoyuluşu üzrə öhdəliklər - Bankın 31 dekabr 2008-ci il tarixinə kapital qoyuluşları üzrə heç bir mühüm öhdəlikləri olmamışdır.

Məhkəmə işləri - Vaxtaşırı və işin normal gedişi zamanı, müştərilər və partnyorlar tərəfindən Banka qarşı iddialar qaldırılır. Bu maliyyə hesabatlarının təsdiq olunması tarixinə heç bir natamam məhkəmə işi olmamışdır. Rəhbərlik bu fikirdədir ki, nəzərə alınmamış heç bir mühüm zərər yaranmayacaq və bu səbəbdən də maliyyə hesabatlarında bunun üçün heç bir əlavə ehtiyat yaradılmamışdır.

Vergilər - Azərbaycan Respublikasının sahibkarlıq və xüsusən də, vergi qanunvericiliyində maddələrin müxtəlif təfsir dərəcələri yarana bilər. Bundan əlavə, vergi qanunvericiliyi rəhbərlik və vergi orqanları tərəfindən fərqli şəkildə şərh olunduğundan, vergi orqanları tərəfindən əməliyyatların aparılması tələb oluna bilər və nəticədə Bank əlavə vergi, penyalar və faiz ödəmək məcburiyyətində qala bilər. Bankın rəhbərliyi hesab edir ki, Bank artıq bütün vergi ödəmələrini yerinə yetirib və bu səbəbdən də maliyyə hesabatlarında hər hansı potensial öhdəliklər üzrə heç bir ehtiyat nəzərdə tutulmamışdır. Vergi orqanları vergi ödəyicisinin fəaliyyətini yalnız son 3 təqvim ili üzrə yoxlamaq hüququna malikdir.

Əməliyyat mühiti - Bank əsas biznes fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasında aparır. Biznes mühitinə təsir edən qaydalar və qanunlar sürətli dəyişikliklərə məruz qalır və siyasətdə və biznes mühitində baş verən mənfi dəyişikliklər Bankın aktivlərini və əməliyyatlarını mənfi təsirə məruz qoya bilər.

Qlobal maliyyə bazarlarında son zamankı dəyişikliklər və bunun Azərbaycana təsiri – Son aylarda dünya üzrə bir sıra böyük ölkələrin kapital və kredit bazarlarında dəyişikliklər müşahidə olunur. Bir sıra iri maliyyə təşkilatları ya müflisləşmiş, ya digər maliyyə təşkilatlarının sahibliyinə keçmiş, ya da hökumət maliyyələşmələri hesabına yardım göstərilmişdir. Dünya ölkələrinin kapital və kredit bazarlarındakı dəyişikliklər nəticəsində və dünya üzrə bir sıra ölkələrin hökumətləri tərəfindən iqtisadiyyatın stabilləşdirilməsi istiqamətinbdə həyata keçirilən tədbirlərə baxmayaraq bu maliyyə hesabatlarının buraxılması tarixinə Bank və onun tərəfdaşları üçün daim kredit imkanlarının olacağı ətrafında iqtisadi qeyri-müəyyənliklər, yaxın gələcəkdə bu iqtisadi qeyri-müəyyənliklərin davam edəcəyi və nəticədə adi fəaliyyət zamanı aktivlərin öz balans dəyərini bərpa etməməsi ehtimalı, xərc və Bankın rentabelliyinə müvafiq təsiri ehtimalı mövcuddur.

Dövlət proqramları – Azərbaycan hökuməti ölkə iqtisadiyyatına mühüm təsir etməkdə davam edir. İqtisadi böhrana cavab olaraq və Azərbaycanda fəaliyyət göstərən şirkətlərin dəstəklənməsi üçün Azərbaycan hökuməti bir sıra tədbirlər həyata keçirmişdir ki, bura 1 yanvar 2009-cu il tarixdən bankların 3 il müddətinə mənfəət vergisindən azad edilməsi, Azərbaycan Respublikası Milli Bankının dəstəyi, yerli valyutanın (Azərbaycan manatı) davamlı şəkildə dəstəklənməsi daxildir. Azərbaycan karbohidrogen gəlirlərindən çox asılı olduğundan, onun iqtisadiyyatına və valyuta ehtiyatlarına qlobal bazarda neftin qiymətindəki dəyişikliklər təsir edir.

İnflyasiya – İllik inflyasiya dərəcəsi istehlak malları indeksində dəyişikliklərlə ölçülərək 2008-ci il üçün 20.8%, 2007-ci il üçün 16.7% (Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinə əsasən) olmuşdur və 2009-cu il üçün inflyasiya dərəcəsinin təxminən 13% olacağı proqnozlaşdırılır. İnflyasiya effektiv şəkildə tənzimlənməzsə, Azərbaycan iqtisadiyyatı, eləcə də Bankın maliyyə nəticələri təsirə məruz qalacaq.

Maliyyə aktivlərinin bərpa edilməsi mümkünlüyü – Son zamanlar dünya ölkələrinin kapital və kredit bazarlarındakı iqtisadi dəyişikliklər və balans hesabatı tarixinə yaranan iqtisadi qeyri-müəyyənliklərlə əlaqədar aktivlərin adi fəaliyyət zamanı öz balans dəyərini bərpa edə bilməyəcəyi ehtimalı vardır.

31 dekabr 2008-ci il tarixinə Bankın 167,609 min manat (2007: 139,218 min manat) məbləğində maliyyə aktivləri olmuşdur. Bu maliyyə aktivlərinin bərpa edilməsi fiskal tədbirlərdən və Bankın nəzarətində olmayan və müxtəlif ölkələr tərəfindən iqtisadi stabilliyin əldə olunması üçün həyata keçirilən digər tədbir və ölçülərdən müəyyən dərəcədə asılı ola bilər. Bankın maliyyə aktivlərinin bərpası balans hesabatı tarixinə mövcud olan şərait və məlumat əsasında müəyyən edilir. Rəhbərliyin fikrincə, mövcud şəraitə və əldə olan məlumata əsaslanaraq hazırda Bankın müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə əlavə ehtiyat yaratmasına heç bir ehtiyac yoxdur.

24. BALANS HESABATI TARİXİNDƏN SONRAKI HADİSƏLƏR

18 fevral və 18 mart 2009-cu il tarixdə 2,021 min manat məbləğində buraxılmış borc qiymətli kağızları tam ödənilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına əlavələr və dəyişikliklər edilməsi haqqında 18 Mart 2009-cu il tarixində keçirilən referendumun nəticələrinə əsasən Azərbaycan Respublikası Milli Bankının adında "Milli" sözü "Mərkəz" sözü ilə əvəz edilmişdir.

25. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

"Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar" haqqında 24 saylı MUBS-a əsasən əlaqəli tərəflər və ya əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar dedikdə aşağıdakılar nəzərdə tutulur:

(a) Birbaşa və ya dolayı üsulla bir və ya daha çox vasitəçilərin köməyi ilə nəzarət edən tərəflər və ya Bankın nəzarətində saxlanılan, ya da ümumi nəzarətdə olan müəssisələr (bura ana müəssisələr, filiallar və tabeçilikdə olan müəssisələr aiddir); Bankda paya malik olduğundan Bank üzrə əhəmiyyətli təsirə malik olan tərəflər; və Bank üzrə birgə nəzarətə malik olan tərəflər;

(b) Əlaqəli müəssisələr – Bankın mühüm təsiri altında olan və sərmayəçinin nə filialı, nə də birgə müəssisəsi olmayan müəssisələr;

(c) Bankın tərəf kimi iştirak etdiyi birgə müəssisələr;

(d) Bankın və ya onun ana müəssisəsinin əsas idarəedici heyətinin üzvləri;

(e) (a) və (d) bəndlərində istinad edilən hər hansı fiziki şəxslərin yaxın ailə üzvləri;

(f) (d) və ya (e) bəndlərində birbaşa və ya dolayı yolla istinad edilən hər hansı fiziki şəxs tərəfindən nəzarət edilən, birgə nəzarət edilən və ya mühüm təsiri olan və ya səsvermədə böyük payı olan müəssisə - tərəflər və ya;

(g) Bankın və ya Bankın əlaqəli tərəfi olan hər hansı müəssisənin işçiləri üçün əmək fəaliyyətinin başa çatması ilə əlaqədar müavinət planları.

Hər bir əlaqəli tərəflə münasibətləri nəzərdən keçirərkən əsas diqqət sadəcə hüquqi formaya deyil, əsasən bu münasibətlərin məzmununa yönəldilir. 31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə Bankın əlaqəli tərəflərlə apardığı əməliyyatlar aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2008-ci il Əlaqəli tərəflərlə qalıqlar	31 dekabr 2008-ci il Maliyyə hesabatları üzrə ümumi kateqoriya	31 dekabr 2007-ci il Əlaqəli tərəflərlə qalıqlar	31 dekabr 2007-ci il Maliyyə hesabatları üzrə ümumi kateqoriya
Müştərilərə verilmiş kreditlər		137,481		122,839
- ana müəssisə və onun törəmələri	2,822		3,071	
- müəssisənin əsas idarəedici heyəti	15		64	
Dəyərsizləşmə üzrə ehtimal olunan zərərlər üçün ehtiyat		(4,857)		(3,847)
- müəssisənin əsas idarəedici heyəti	(1)		(4)	
Müştəri hesabları		84,909		64,452
- ana müəssisə və onun törəmələri	2,489		1,967	
- müəssisənin əsas idarəedici heyəti	2,583		1	
- digər əlaqəli tərəflər	32		1	
Digər öhdəliklər		2,052		884
- ana müəssisə və onun törəmələri	269		269	
- müəssisənin əsas idarəedici heyəti	-		-	
Verilmiş zəmanətlər		3,512		3,545
- ana müəssisə və onun törəmələri	1,211		-	
- müəssisənin əsas idarəedici heyəti	-		5	

Direktorlara və əsas idarəedici heyətin üzvlərinə ödənişlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2008-ci il tarixdə bitən il Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	31 dekabr 2008-ci il tarixdə bitən il Maliyyə hesabatları üzrə ümumi kateqoriya	31 dekabr 2007-ci il tarixdə bitən il Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	31 dekabr 2007-ci il tarixdə bitən il Maliyyə hesabatları üzrə ümumi kateqoriya
Əsas idarəedici heyətə ödənişlər:				
qısamüddətli işçi müavinətləri	2,320	8,416	549	3,948

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə bitən illər ərzində Bankın əlaqəli tərəflərlə apardığı əməliyyatlar nəticəsində mənfəət və zərər hesabatına daxil edilən məbləğlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2008-ci il tarixdə bitən il		31 dekabr 2007-ci il tarixdə bitən il	
	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Maliyyə hesabatları üzrə ümumi kateqoriya	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Maliyyə hesabatları üzrə ümumi kateqoriya
Faiz gəliri		35,711		17,842
- *ana müəssisə və onun törəmələri*	406		200	
- *müəssisənin əsas idarəedici heyəti*	3		3	
Faiz xərci		(15,471)		(7,925)
- *ana müəssisə və onun törəmələri*	(125)		(2)	
- *müəssisənin əsas idarəedici heyəti*	(107)		(9)	
- *digər əlaqəli tərəflər*	(1)		(31)	
Dəyərsizləşmə üzrə ehtimal olunan zərərlər üçün ehtiyat		(1,138)		(2,537)
- *müəssisənin əsas idarəedici heyəti*	(3)		(4)	
Haqq və komissiya gəliri		2,824		3,616
- *ana müəssisə və onun törəmələri*	110		92	
- *müəssisənin əsas idarəedici heyəti*	3			
Əməliyyat xərci		(12,536)		(6,686)
- *ana müəssisə və onun törəmələri*	(278)		(258)	
- *müəssisənin əsas idarəedici heyəti*	(2,320)		(549)	

26. SEQMENT HESABATI

Bankın seqmentlə bağlı məlumatı açıqlamaq üçün istifadə etdiyi başlıca format əməliyyat seqmentləridir.

Əməliyyat seqmentləri

Bank iki əsas əməliyyat seqmentləri əsasında təşkil olunmuşdur:

Pərakəndə müştərilər – bura müştərilərə özəl bank xidmətlərinin göstərilməsi, şəxsi hesabların açılması, əmanətlərin və depozitlərin qəbulu, kredit və debet kartları üzrə xidmət, istehlakçı və ipoteka kreditlərinin verilməsi daxildir.

Korporativ müştərilər – bura hesablaşma hesablarının və cari hesablarla əməliyyatlar, depozitlərin cəlb edilməsi, overdraftların, kreditlərin verilməsi və kreditlə bağlı digər xidmətlərin göstərilməsi daxildir.

Əməliyyat seqmentləri arasında əməliyyatlar normal kommersiya şərtləri əsasında aparılır. Seqment aktivləri və öhdəlikləri balansın əksər hissəsini təşkil edən əməliyyat aktiv və öhdəliklərindən ibarətdir lakin bura vergi və borc vəsaitləri kimi maddələr daxil deyildir. Bu əməliyyatlar üzrə seqment məlumatı aşağıdakı kimidir.

	Pərakəndə müştərilər	Korporativ müştərilər	Bölüşdürülməmiş	31 dekabr 2008-ci il tarixinə və həmin tarixdə bitən il üzrə
Faiz gəliri	27,811	7,664	236	35,711
Faiz xərci	(7,979)	(7,492)	-	(15,471)
Faiz hesablanan aktivlər üzrə ehtimal olunan zərərlər üçün ehtiyatlar	(1,090)	(48)	-	(1,138)
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis gəlir	-	-	889	889
Haqq və komissiya gəliri	545	533	1,746	2,824
Haqq və komissiya xərci	(439)	(220)	(626)	(1,285)
Dividend gəliri	-	20	-	20
Digər gəlir	-	-	700	700
Cəmi əməliyyat gəliri	18,848	457	2,945	22,250
Əməliyyat xərcləri	-	-	(12,536)	(12,536)
Əməliyyat mənfəəti	18,848	457	(9,591)	9,714
Digər əməliyyatlar üzrə ehtimal olunan zərərlər üçün ehtiyatın bərpası	-	32	-	32
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət/(zərər)	18,848	489	(9,591)	9,746
Mənfəət vergisi xərci	-	-	(2,253)	(2,253)
Xalis mənfəət/(zərər)	18,848	489	(11,844)	7,493
Seqment aktivləri	109,734	37,438	32,850	180,022
Seqment öhdəlikləri	(69,505)	(81,706)	(899)	(152,110)
Digər seqment maddələri				
Əmlak və avadanlıq üzrə köhnəlmə xərci	-	-	1,297	1,297
Müştərilərə verilmiş kreditlər	95,186	37,438	-	132,624
Əmlak və avadanlıq	-	-	11,918	11,918
Müştəri hesabları	(69,505)	(15,404)	-	(84,909)

	Pərakəndə müştərilər	**Korporativ müştərilər**	**Bölüşdürülməmiş**	**31 dekabr 2007-ci il tarixinə və həmin tarixdə bitən il üzrə**
Faiz gəliri	12,560	5,250	32	17,842
Faiz xərci	(4,559)	(3,365)	(1)	(7,925)
Faiz hesablanan aktivlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtimal olunan zərərlər üçün ehtiyatlar	(2,017)	(520)	-	(2,537)
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis gəlir	-	-	462	462
Haqq və komissiya gəliri	946	1,262	1,408	3,616
Haqq və komissiya xərci	(480)	(170)	(703)	(1,353)
Dividend gəliri	-	29	-	29
Digər gəlirlər	-	-	227	227
Cəmi əməliyyat gəliri	6,450	2,486	1,425	10,361
Əməliyyat xərcləri	-	-	(6,686)	(6,686)
Əməliyyat mənfəəti	6,450	2,486	(5,261)	3,675
Digər əməliyyatlar üçün ehtimal olunan zərərlər üçün (ehtiyat)/ehtiyatın bərpası	-	(30)	15	(15)
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət/(zərər)	6,450	2,456	(5,246)	3,660
Mənfəət vergisi xərci	-	-	(852)	(852)
Xalis mənfəət/(zərər)	8,633	2,456	(6,098)	2,808
Seqment aktivləri	85,390	37,521	29,086	151,997
Seqment öhdəlikləri	(49,080)	(79,781)	(2,717)	(131,578)
Digər seqment maddələri				
Əmlak və avadanlıq üzrə köhnəlmə xərci	-	-	646	646
Müştərilərə verilmiş kreditlər	81,471	37,521	-	118,992
Əmlak və avadanlıq	-	-	12,079	12,079
Müştəri hesabları	(49,061)	(15,391)	-	(64,452)

Bank bütün fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasında həyata keçirir və və onun gəlirlərinin əksəriyyəti, eləcə də xalis mənfəəti Azərbaycan Respublikasında göstərdiyi fəaliyyətdən yaranır.

27. MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

Ədalətli dəyər likvidasiya satışı və ya məcburi satış əməliyyatı deyil, kommersiya əməliyyatı zamanı məlumatlandırılmış tərəflər arasında alətin müstəqil mübadilə edildiyi məbləğlə müəyyənləşdirilir. Müvafiq olaraq, təqdim edilmiş göstəricilər Bank tərəfindən saxlanılan xüsusi bir maliyyə alətinin açıq bazarda satışından həqiqətən əldə edilə biləcək məbləğləri əks etdirməyə də bilər.

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin ədalətli dəyərinin Bankın balansındakı müvafiq balans dəyəri ilə müqayisəsi aşağıdakı cədvəldə verilmişdir:

	31 dekabr 2008-ci il		31 dekabr 2007-ci il	
	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər
Pul və Azərbaycan Respublikası Milli Bankda qalıq vəsaitlər	11,307	11,307	12,721	12,721
Banklardan alınacaq vəsaitlər	7,743	7,743	5,125	5,125
Satıla bilən investisiyalar	15,597	15,597	2,001	2,001
Banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	59,009	59,009	57,881	57,881
Müştəri hesabları	84,909	84,909	64,452	64,452
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	2,021	2,021	6,153	6,153

Müştərilərə verilmiş kreditlərin ədalətli dəyərinin düzgün qiymətləndirilməsi mümkün deyildir, çünki Azərbaycanda bu cür alətlər üçün aktiv bazar yoxdur.

Satıla bilən kapital investisiyalarının ədalətli dəyərinin düzgün qiymətləndirilməsi mümkün deyildir, cünki bazarda onlar üçün təyin olunmuş qiymət yoxdur.

28. TƏNZİMLƏYİCİ MƏSƏLƏLƏR

Qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş kəmiyyət ölçüləri tələb edir ki, Bank məcmu kapitalın (12%) və 1-ci dərəcəli kapitalın (6%) risk dərəcələri üzrə ölçülmüş aktivlərinə qarşı minimal nisbətini və məbləğini saxlamaq üçün kapitalın adekvatlığını təmin etsin.

Kapitalın adekvatlıq əmsalı Bazel Komitəsinin təsdiq edilmiş prinsipləri əsasında ehtimal olunan zərərlər üzrə ehtiyatlar çıxılmaqla aktivlərə və balansdankənar öhdəliklərə müəyyən risk dərəcələrini tətbiq etməklə hesablanır.

31 dekabr 2008-ci il tarixinə kapitalın adekvatlıq məqsədləri üçün Bankın məçmu kapitalı 31,852 min manat və ya əmsalla 20.82 %, 1-ci dərəcəli kapitalın məbləği 21,212 min manat və ya əmsalla 13.87% və təşkil etmişdir.

31 dekabr 2007-ci il tarixinə kapitalın adekvatlıq məqsədləri üçün Bankın məcmu kapitalı 22,369 min manat və ya əmsalla 15.44 % və 1-ci dərəcəli kapitalın məbləği 13,321 min manat və ya əmsalla 9.19 % olmuşdur.

31 dekabr 2008 və 2007-ci il tarixlərinə Bank kapitalın adekvatlıq məqsədləri üçün məcmu kapitalı hesablayarkən müvafiq olaraq 2,027 min manat və 2,113 min manat məbləğində subordinasiya borcunu daxil etmişdir ki, bu da 1-ci dərəcəli kapitalın 50%i ilə məhdudlaşır. Bank ləğv edildiyi və ya müflisləşdiyi halda bu borcun geri ödənilməsi Bankın bütün digər kreditorlar qarşısında öz öhdəliklərini yerinə yetirməsindən sonra baş verir..

29. KAPİTALIN İDARƏ EDİLMƏSİ

Bank öz kapitalını idarə etməklə borc və kapital qalıqlarını optimallaşdıraraq səhmdarların gəlirlərini artırarkən Bankın struktur vahidlərinin fasiləsizlik prinsipi əsasında fəaliyyət göstərə bilməsini təmin edir.

Bankın kapitalının strukturu 18 saylı qeyddə açıqlanmış subordinasiya borcunun daxil olduğu borcdan və kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatda açıqlanan buraxılmış kapitalın, ehtiyatların və bölüşdürülməmiş mənfəətin daxil olduğu ana müəssisənin kapital sahiblərinə məxsus kapitaldan ibarətdir.

İdarə Heyəti kapitalın strukturunu hər ay nəzərdən keçirir. Bu yoxlamanın bir hissəsi kimi, İdarə Heyəti kapitalın dəyərini və kapitalın hər bir növü ilə bağlı olan riskləri nəzərdən keçirir. İdarə Heyətinin tövsiyələri əsasında, Bank özünün ümumi kapitalını dividendlər ödəməklə, yeni səhmlər buraxmaqla, eləcə də yeni borclar götürməklə və ya mövcud borcların geri alınması ilə tənzimləyir.

Bankın kapital riskinin idarə edilməsi ilə bağlı ümumi siyasətinə 2007-ci ildən dəyişikliklər edilməmişdir.

30. RİSKİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTLƏRİ

Riskin idarə edilməsi bank biznesinin əsasını təşkil etməklə Bank əməliyyatlarının mühüm elementi hesab olunur. Bank əməliyyatlarına xas olan əsas risklər aşağıdakılardır:

- Kredit riski
- Likvidlik riski
- Bazar riski.

Bank təsdiq edir ki, riskin effektiv və səmərəli idarə edilməsi proseslərinin saxlanılması çox vacib əhəmiyyət kəsb edir. Bunu həyata keçirmək üçün Bank riskin idarə edilməsi çərçivəsini yaratmışdır ki, bunun da əsas məqsədi Bankı riskdən qorumaq və fəaliyyət məqsədlərinə nail olmağa kömək etməkdir. Riskin idarə edilməsi çərçivəsi vasitəsilə Bank aşağıdakı riskləri idarə edir:

Kredit riski

Bank kredit riskinə məruz qaldıqda maliyyə alətinə sahib olan bir tərəf öhdəliyi yerinə yetirə bilmir və nəticədə bu, digər tərəfə maliyyə itkisinə səbəb olur.

Kredit Komitəsi və Riskin İdarəedilməsi Komitəsi müəyyənləşdirilən səlahiyyətlər çərçivəsində risklərin idarə edilməsini və monitorinqini həyata keçirir. Kredit Komitəsi hər hansı təsdiqləmə verməzdən əvvəl o, kreditin qiymətləndirilməsi üzrə (borcalanın maliyyə hesabatları, kreditin şərtləri, təklif olunan girovun uyğunluğu, iddiaçının kredit ödəmə tarixi, təsdiq olunmuş limitlər, kredit müqavilələrinə düzəlişlər və sair.) bütün halları və tövsiyələri təhlil edir. Kredit departamentinin, Filialın kredit bölmələrinin, Riskin idarə edilməsi departamentinin rəhbərləri və kredit üzrə mütəxəssislər gündəlik riskin idarə edilməsini həyata keçirir.

Bank bir borcalan və ya bir qrup borclalanlar və iqtisadi sahə seqmentləri ilə bağlı qəbul edilmiş risk məbləğlərinə hədlər qoymaqla üzərinə götürdüyü kredit risklərini səviyyələrə bölür. Riskin İdarəetmə Komitəsi müntəzəm olaraq borcalan tərəfindən və məhsul üzrə (sənaye sektoru, region üzrə) yaranan kredit riski dərəcəsinə hədləri təsdiq edir. Hər hansı bir borcalan və ya bir qrup əlaqəli borcalanlar üzrə hədlər Azərbaycan Respublikası Milli Bankının qaydaları ilə tənzimlənir. Hər hansı bir borcalan üzrə ayırmalar Riskin İdarə edilməsi Komitəsi və Aktivlərin və Öhdəliklərin İdarəetmə Komitəsi tərəfindən müəyyən edilən parametrlər çərçivəsində Kredit Komitəsinin tətbiq etdiyi balans ayırmalarını və ya balansdankənar ayırmaları əhatə edən sub-limitlərlə məhdudlaşdırılır. Müəyyən edilən hədlərdən yuxarı olan kreditlər Müşahidə Şurası tərəfindən təsdiq olunur. Məhdudiyyətlər üzrə faktiki təsirin gündəlik monitorinqi aparılır. Kreditlərlə bağlı əksər hallarda Bank girov eləcə də şəxsi və korporativ zamanətlər götürür ki, bunlarında mühüm hissəsini daşınmaz əmlak təşkil edir. Bu cür risklər davamlı nəzarətdə olur və tez-tez yoxlanılır.

Kreditin uzadılması öhdəlikləri kreditin istifadə olunmamış hissələrinin kredit, zəmanət, ya da akkreditiv şəklində ifadə edilməsidir. Balansdankənar maliyyə alətlərinin kredit riski qarşı tərəfin öz müqavilə öhdəliklərini yerinə yetirmək iqtidarının olmaması nəticəsində yaranmış ehtimal edilən itkilər kimi müəyyən olunur. Kreditin uzadılması öhdəlikləri üzrə kredit riski ilə əlaqədar Bank ən çoxu ümumi istifadə olunmamış öhdəliklərin məbləği həcmində itkilərə məruz qala bilər. Bununla belə, itkinin təxmini miqdarı ümumi istifadə olunmamış öhdəliklərdən az olur, çünki kreditin uzadılması barədə bir çox öhdəliklər xüsusi kredit standartları aid edilən müştərilərdən asılı olur. Bank şərti öhdəliklərə balans hesabatının maliyyə alətlərinə tətbiq etdiyi eyni kredit siyasətini tətbiq edir, yəni Bankın tətbiq etdiyi siyasət risklərin azaldılması üçün hədləri nəzərə almaqla kreditlərin verilməsi prosesinin təsdiq edilməsi prosedurasına və hazırkı monitorinqinə əsaslanır. Bank balansdankənar şərti öhdəliklərin yerinə yetirilməsi dövrünə nəzarət edir, çünki, uzunmüddətli öhdəliklər adətən qısa müddətli öhdəliklərə nisbətən daha çox kredit riskinə malikdirlər.

Maksimum risk

Bankın kredit riskinə maksimum məruz qalma səviyyəsi əhəmiyyətli dərəcədə dəyişir və fərdi risklərdən habelə ümumi bazar iqtisadiyyatı risklərindən asılıdır.

Aşağıdakı cədvəldə maliyyə aktivlərinin və şərti öhdəliklərin kredit riskinə maksimum məruz qalma səviyyəsi əks olunur. Maliyyə aktivləri üçün riskə maksimum məruz qalma hər hansı əvəzləşdirmə və ya girovdan əvvəl həmin aktivlərin balans dəyərinə bərabər olur. Maliyyə zəmanətləri və digər şərti öhdəliklər üçün isə kredit riskinə maksimum məruz qalma zəmanət geri alındığı zaman və ya kredit məbləğinin geri alındıqda öhdəliklərlə bağlı Bank tərəfindən ödənilməli olan maksimum məbləği əks etdirir.

					31 dekabr 2008-ci il
	Maksimum kredit riski	Əvəzləşdirmə	Əvəzləşdirmədən sonra xalis kredit riski	Qoyulmuş girov	Əvəzləşdirmə və girovdan sonra xalis kredit riski
Banklardan alınacaq vəsaitlər	7,743	-	7,743	-	7,743
Müştərilərə verilmiş kreditlər	132,624	1,124	131,500	131,215	285
Satıla bilən investisiyalar	15,756	-	15,756	-	15,756
Digər maliyyə aktivləri	179	-	179	-	179

					31 dekabr 2007-ci il
	Maksimum kredit riski	Əvəzləşdirmə	Əvəzləşdirmədən sonra xalis kredit riski	Qoyulmuş girov	Əvəzləşdirmə və girovdan sonra xalis kredit riski
Banklardan alınacaq vəsaitlər	5,125	-	5,125	-	5,125
Müştərilərə verilmiş kreditlər	118,992	527	118,465	118,429	36
Satıla bilən investisiyalar	2,160	-	2,160	-	2,160
Digər maliyyə aktivləri	220	-	220	-	220

Maliyyə aktivləri Fitch Ratings kimi qlobal reytinq agentliyi tərəfindən verilən kredit reytinqləri ilə səviyyələrə ayrılır. Ən yüksək mümkün reytinq AAA-dir. İnvestisiya dərəcəli maliyyə aktivlərinin reytinqi AAA – BBB arasında dəyişir. BBB-dən aşağı reytinqə malik olan maliyyə aktivləri spekulyativ dərəcəli kimi təsnifləşdirilir.

Aşağıdakı cədvəldə Bank tərəfindən saxlanılan maliyyə aktivlərinin kredit reytinqləri təqdim olunur:

						31 dekabr 2008-ci il
	AAA	A	BBB	<BBB	Dərəcəsiz	Cəmi
Banklardan alınacaq vəsaitlər	80	5,780	1,727	86	70	7,743
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	-	-	132,624	132,624
Satıla bilən investisiyalar	-	-	-	-	15,756	15,756
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	-	179	179

						31 dekabr 2007-ci il
	AA	A	BBB	<BBB	Dərəcəsiz	Cəmi
Banklardan alınacaq vəsaitlər	3	2,428	2,548	67	79	5,125
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	-	-	118,992	118,992
Satıla bilən investisiyalar	-	-	-	-	2,160	2,160
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	-	220	220

Bank sektoru kredit riskinə adətən müştərilərə verilmiş kreditlər və banklararası depozitlərlə kredit riskinə məruz qalır. Bankın müştərilərə verilmiş kreditləri Azərbaycan Respublikasında cəmlənib. Bankın riskin idarəedilməsi qaydalarında müəyyən edilən kredit limitlərinin və kredit ödəmə qaydalarının pozulmaması üçün bu riskin mütəmadi monitorinqi aparılır.

Aşağıdakı cədvəldə dəyərsizləşmiş və vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş aktivlərin balans dəyəri əks olunmuşdur:

				31 dekabr 2008-ci il
	Vaxtı keçməmiş və ehtiyat yaradılmayan	Fərdi yanaşma ilə ehtiyat yaradılan maliyyə aktivləri	Kollektiv yanaşma ilə ehtiyat yaradılan maliyyə aktivləri	Cəmi
Banklardan alınacaq vəsaitlər	7,743	-	-	7,743
Müştərilərə verilmiş kreditlər	17,783	6,668	108,173	132,624
Satıla bilən investisiyalar	15,597	159	-	15,756
Digər maliyyə aktivləri	179	-	-	179

				31 dekabr 2007-ci il
	Vaxtı keçməmiş və ehtiyat yaradılmayan	Fərdi yanaşma ilə ehtiyat yaradılan maliyyə aktivləri	Kollektiv yanaşma ilə ehtyat yaradılan maliyyə aktivləri	Cəmi
Banklardan alınacaq vəsaitlər	5,125	-	-	5,125
Müştərilərə verilmiş kreditlər	20,612	4,856	93,524	118,992
Satıla bilən investisiyalar	2,001	159	-	2,160
Digər maliyyə aktivləri	220	-	-	220

Coğrafi təhlil

Aktiv və Öhdəliklərin İdarəetmə Komitəsi (AÖİK) qanunvericilikdə və tənzimləyici sahədəki risklərlə bağlı nəzarəti həyata keçirir və onun Bankın fəaliyyətinə təsirini müəyyənləşdirir. Bu yanaşma Banka Azərbaycan Respublikasının investisiya mühitindəki potensial zərərləri azaltmaq imkanı verir. Bankın Risklərin İdarəedilməsi Komitəsi ölkə üzrə limitləri müəyyənləşdirir və həmin limitlərə əsasən Müstəqil Dövlətlər Birliyinin və Baltik ölkələrinin banklarına tətbiq olunur.

Aktiv və öhdəliklər coğrafi cəhətdən aşağıdakı kimi cəmləşmişdir:

	Azərbaycan Respublikası	Digər qeyri-İƏİT ölkələri	İƏİT ölkələri	31 dekabr 2008-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul və Azərbaycan Respublikası Milli Bankında qalıqlar	11,307	-	-	11,307
Banklardan alınacaq vəsaitlər	94	105	7,544	7,743
Müştərilərə verilmiş kreditlər	132,624	-	-	132,624
Satıla bilən investisiyalar	15,756	-	-	15,756
Digər maliyyə aktivləri	179	-	-	179
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	**159,960**	**105**	**7,544**	**167,609**
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	28,047	1,958	29,004	59,009
Müştəri hesabları	84,909	-	-	84,909
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	-	2,021	-	2,021
Digər maliyyə öhdəlikləri	2,052	-	-	2,052
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	**115,008**	**3,979**	**29,004**	**147,991**
XALİS MÖVQE	**44,952**	**(3,874)**	**(21,460)**	

	Azərbaycan Respublikası	Digər qeyri-İƏİT ölkələri	İƏİT ölkələri	31 dekabr 2007-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul və Azərbaycan Respublikası Milli Bankda qalıqlar	12,661	-	60	12,721
Banklardan alınacaq vəsaitlər	86	2,606	2,433	5,125
Müştərilərə verilmiş kreditlər	118,992	-	-	118,992
Satıla bilən investisiyalar	2,160	-	-	2,160
Digər maliyyə aktivləri	220	-	-	220
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	**134,119**	**2,606**	**2,493**	**139,218**
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	34,390	8,089	15,402	57,881
Müştəri hesabları	49,759	9,610	5,083	64,452
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	-	6,153	-	6,153
Digər maliyyə öhdəlikləri	803	-	-	803
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	**84,952**	**23,852**	**20,485**	**129,289**
XALİS MÖVQE	**49,167**	**(21,246)**	**(17,992)**	

Likvidlik riski

Likvidlik riski depozitlərin geri götürülməsi və ödəmə müddəti çatan maliyyə alətləri ilə əlaqədar digər maliyyə öhdəliklərini ödəmək üçün vəsaitlərin kifayət olub-olmaması deməkdir.

Aktiv və Öhdəliklərin İdarəetmə Komitəsi (AÖİK) bu növ risklərə Bankın növbəti maliyyə dövrü üzrə strategiyasını müəyyən edərək ödəniş dövrləri ilə bağlı təhlillər aparmaqla nəzarət edir. Hazırkı likvidlik riski Xəzinədarlıq Departamenti tərəfindən idarə olunur ki, o, da hazırkı likvidliyin dəstəklənməsini və pul vəsaitləri axınının optimallaşdırılması ilə məşğul olur.

Likvidlik riskini idarə etmək üçün, Bank aktiv/öhdəliklərin idarə olunması prosesinin bir hissəsi olan müştəri və bank əməliyyatları üzrə gələcəkdə gözlənilən pul vəsaitinin hərəkətinin gündəlik monitorinqini həyata keçirir. Aktivlərin və Öhdəliklərin İdarəetmə Komitəsi Müşahidə Şurasının razılığı ilə depozitlərin geri götürülməsi üçün hazır vəsaitlərinin minimal nisbətinə və gözlənilməyən məbləğlərdə geri götürmələri ödəmək üçün banklararası və digər institutlardan alınan kreditlərin minimal səviyyəsinə hədlər qoyur.

Likvidlik və faiz dərəcəsi risklərinin təhlili aşağıdakı cədvəldə verilmişdir. Aşağıda verilən məlumat müəssisənin əsas idarəedici heyətinə təqdim olunan daxili məlumata əsaslanır.

	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilə qədər	1 ildən 5 ilə qədər	5 ildən artıq	Qeyri-müəyyən ödəniş vaxtı	31 dekabr 2008-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Banklardan alınacaq vəsaitlər	7,375	-	-	-	-	104	7,479
Müştərilərə verilmiş kreditlər	15,101	14,514	46,232	55,213	1,564	-	132,624
Satıla bilən investisiyalar	15,756	-	-	-	-	-	15,756
Cəmi faiz hesablanan maliyyə aktivləri	38,232	14,514	46,232	55,213	1,564	104	155,859
Pul və Azərbaycan Respublikası Milli Bankındakı qalıq vəsaitlər	6,253	-	-	-	-	5,054	11,307
Banklardan alınacaq vəsaitlər	264	-	-	-	-	-	264
Digər maliyyə aktivləri	179	-	-	-	-	-	179
Cəmi maliyyə aktivləri	**44,928**	**14,514**	**46,232**	**55,213**	**1,564**	**5,158**	**167,609**
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ							
Banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	4,747	5,231	17,359	23,574	3,927	-	54,838
Müştəri hesabları	2,987	10,973	29,693	22,877	856	-	67,386
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	-	2,021	-	-	-	-	2,021
Digər maliyyə öhdəlikləri	13	22	18	6	-	-	59
Cəmi faiz hesablanan maliyyə öhdəlikləri	7,747	18,247	47,070	46,457	4,783	-	124,304
Banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	4,171	-	-	-	-	-	4,171
Müştəri hesabları	17,523	-	-	-	-	-	17,523
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,993	-	-	-	-	-	1,993
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	**31,434**	**18,247**	**47,070**	**46,457**	**4,783**	**-**	**147,991**
Likvidlik interval	13,494	(3,733)	(838)	8,756	(3,219)		
Faiz dərəcəsinin həssaslıq interval	30,485	(3,733)	(838)	8,756	(3,219)		
Məcmu faiz dərəcəsinin həssaslıq intervalı	30,485	26,752	25,914	34,670	31,451		
Cəmi aktivlərin faizi kimi məcmu faiz dərəcəsinin həssaslıq intervalı	18.19%	15.96%	15.46%	20.69%	18.76%		

	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilə qədər	1 ildən 5 ilə qədər	5 ildən artıq	Qeyri-müəyyən ödəniş vaxtı	31 dekabr 2007-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Banklardan alınacaq vəsaitlər	4,779	-	-	-	-	-	4,779
Müştərilərə verilmiş kreditlər	29,468	11,539	39,572	36,729	1,684	-	118,992
Satıla bilən investisiyalar	2,160	-	-	-	-	-	2,160
Cəmi faiz hesablanan maliyyə aktivləri	36,407	11,539	39,572	36,729	1,684	-	125,931
Pul və Azərbaycan Respublikası Milli Bankda qalıq vəsaitlər	6,233	-	-	-	-	6,488	12,721
Banklardan alınacaq vəsaitlər	346	-	-	-	-	-	346
Digər maliyyə aktivləri	220	-	-	-	-	-	220
Cəmi maliyyə aktivləri	**43,206**	**11,539**	**39,572**	**36,729**	**1,684**	**6,488**	**139,218**
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ							
Banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	3,609	11,619	10,818	23,424	3,535	-	53,005
Müştəri hesabları	4,457	4,487	22,205	13,856	19	-	45,024
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	-	-	4,137	2,016	-	-	6,153
Cəmi faiz hesablanan maliyyə öhdəlikləri	8,066	16,106	37,160	39,296	3,554	-	104,182
Banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	4,876	-	-	-	-	-	4,876
Müştəri hesabları	19,428	-	-	-	-	-	19,428
Digər maliyyə öhdəlikləri	803	-	-	-	-	-	803
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	**33,173**	**16,106**	**37,160**	**39,296**	**3,554**	**-**	**129,289**
Likvidlik intervalı	10,033	(4,567)	2,412	(2,567)	(1,870)		
Faiz dərəcəsinin həssaslıq intervalı	28,341	(4,567)	2,412	(2,567)	(1,870)		
Məcmu faiz dərəcəsinin həssaslıq intervalı	28,341	23,774	26,186	23,619	21,749		
Cəmi aktivlərin faizi kimi məcmu faiz dərəcəsinin həssaslıq intervalı	20.36%	17.08%	18.81%	16.97%	15.62%		

Likvidlik və faiz dərəcəsi risklərinin MHBS 7-ə uyğun olaraq növbəti təhlili aşağıdakı cədvəllərdə təqdim olunur. Bu cədvəllərdə açıqlanan məbləğlər balans h esabatında qeyd olunan məbləğlərə uyğun deyildir. Aşağıdakı cədvəldə balans hesabatında effektiv faiz metodu ilə tanınmayan qalan ümumi müqavilə ödənişlərini (faiz ödənişləri daxil olmaqla) əks etdirən maliyyə öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi təhlili daxildir.

	Ölçülmüş orta effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilə qədər	1 ildən 5 ilə qədər	5 ildən artıq	Qeyri-müəyyən ödəniş vaxtı	31 dekabr 2008-ci il Cəmi
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ								
Banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	7.44%	5,236	5,799	16,503	22,095	1,639	-	51,272
Müştəri hesabları	14.07%	3,383	11,747	32,437	28,854	2,301	-	78,722
Buraxilmiş borc qiymətli kağızları	13.75%	-	2,070	-	-	-	-	2,070
Digər maliyyə öhdəlikləri	17.05%	14	23	20	6	-	-	63
Cəmi sabit dərəcə ilə faiz hesablanan maliyyə öhdəlikləri		8,633	19,639	48,960	50,955	3,940	-	132,127
Banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	2.49%	229	320	1,973	5,911	4,743	-	13,176
Cəmi dəyişkən dərəcələrlə faiz hesablanan maliyyə öhdəlikləri		229	320	1,973	5,911	4,743	-	13,176
Cəmi faiz hesablanan öhdəliklər		8,862	19,959	50,933	56,866	8,683	-	145,303
Banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər		4,172	-	-	-	-	-	4,172
Müştəri hesabları		17,523	-	-	-	-	-	17,523
Digər maliyyə öhdəlikləri		1,993	-	-	-	-	-	1,993
Cəmi maliyyə öhdəlikləri		**32,550**	**19,959**	**50,933**	**56,866**	**8,683**	**-**	**168,991**

	Ölçülmüş orta effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilə qədər	1 ildən 5 ilə qədər	5 ildən artıq	Qeyri-müəyyən ödəniş vaxtı	31 dekabr 2007-ci il Cəmi
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ								
Banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	6.69%	3,198	11,169	5,719	13,450	1,652	-	35,188
Müştəri hesabları	13.22%	5,604	6,106	27,014	18,279	27	-	57,030
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	13.92%	-	279	4,486	2,069	-	-	6,834
Cəmi sabit dərəcə ilə faiz hesablanan maliyyə öhdəlikləri		8,802	17,554	37,219	33,798	1,679	-	99,052
Banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	3.20%	780	1,268	7,290	14,129	3,654	-	27,121
Cəmi dəyişkən dərəcələrlə faiz hesablanan maliyyə öhdəlikləri		780	1,268	7,290	14,129	3,654	-	27,121
Cəmi faiz hesablanan öhdəliklər		9,582	18,822	44,509	47,927	5,333	-	126,173
Banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər		4,876	-	-	-	-	-	4,876
Müştəri hesabları		19,428	-	-	-	-	-	19,428
Digər maliyyə öhdəlikləri		803	-	-	-	-	-	803
Cəmi maliyyə öhdəlikləri		**34,689**	**18,822**	**44,509**	**47,927**	**5,333**	**-**	**151,280**

Bazar riski

Bazar riski faiz dərəcəsi riskini, valyuta riskini və Bankın məruz qaldığı digər qiymət risklərini əhatə edir. Bank tərəfindən riskin ölçülməsi üsullarına və məruz qaldığı risklərə heç bir dəyişiklik olmamışdır.

Borclar sabit və dəyişkən dərəcələrlə alındığından Bank faiz dərəcəsi riskinə məruz qalır. Bank sabit və dəyişkən dərəcəli borcları qarışıq şəkildə saxlamaqla riski idarə edir.

AÖİK həmçinin faiz dərəcəsini və bazar risklərini Bankın faiz dərəcəsi mövqeyinə uyğunlaşdırmaqla idarə edir. Həmin faiz dərəcəsi mövqeyi Bankı müsbət faiz marjası ilə təmin edir. AÖİK Bankın cari maliyyə fəaliyyətinin monitorinqini həyata keçirir, Bankın faiz dərəcələrindəki dəyişikliklərə həssaslığını və onun Bankın rentabelliyinə təsirini qiymətləndirir.

Bankın kredit müqavilələrinin əksəriyyətinə və digər maliyyə aktivlərinə və öhdəliklərinə ya dəyişkən faiz hesablanır ya da borc verənin istəyindən asılı olaraq faiz dərəcəsini dəyişmək imkanı verən bəndlər daxil edilir. Bank faiz dərəcəsi marjasına nəzarət edir və nəticədə özünün mühüm faiz dərəcəsi riskinə və ya pul vəsaitinin hərəkəti riskinə məruz qaldığını düşünmür.

Faiz dərəcəsi riski

Bank bazar şəraitində mənfi dəyişikliklərdən irəli gələn potensial zərərləri vaxtaşırı qiymətləndirməklə ədalətli dəyərin faiz dərəcəsi riskini idarə edir. AÖİK Bankın cari maliyyə fəaliyyətinin monitorinqini həyata keçirir, Bankın ədalətli dəyərin faiz dərəcələrindəki dəyişikliklərə həssaslığını və onun Bankın rentabelliyinə təsirini qiymətləndirir.

Aşağıdakı cədvəldə "dəyişkən risk üzrə ən mümkün dəyişikliklər" əsasında müəyyən edilmiş faiz dərəcəsi riskinin həssaslıq təhlili verilmişdir. Bu dəyişikliklərin dərəcəsi rəhbərlik tərəfindən müəyyən edilir və əsas idarəedici heyətə təqdim edilən risk hesabatlarına əks etdirilir.

Vergidən əvvəl mənfəətə təsiri:

	31 dekabr 2008-ci il tarixinə		31 dekabr 2007-ci il tarixinə	
	Faiz dərəcəsi +1%	**Faiz dərəcəsi -1%**	**Faiz dərəcəsi +1%**	**Faiz dərəcəsi -1%**
Maliyyə aktivləri:				
Banklardan alınacaq vəsaitlər	75	(75)	26	(26)
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,326	(1,326)	1,190	(1,190)
Satıla bilən investisiyalar	158	(158)	22	(22)
Maliyyə öhdəlikləri:				
Banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	(548)	548	(531)	531
Müştəri hesabları	(674)	674	(450)	450
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	(20)	20	(62)	62
Digər maliyyə öhdəlikləri	(1)	1	-	-
Vergidən əvvəlki mənfəətə xalis təsiri	**316**	**(316)**	**195**	**(195)**

Səhmdar kapitalına təsiri:

	31 dekabr 2008-ci il tarixinə		31 dekabr 2007-ci il tarixinə	
	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi -1%	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi -1%
Maliyyə aktivləri:				
Banklardan alınacaq vəsaitlər	58	(58)	37	(37)
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,034	(1,034)	928	(928)
Satıla bilən investisiyalar	123	(123)	17	(17)
Maliyyə öhdəlikləri:				
Banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	(428)	428	(413)	413
Müştəri hesabları	(526)	526	(351)	351
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	(16)	16	(48)	48
Səhmdar kapitalına xalis təsiri	**245**	**(245)**	**170**	**(170)**

Valyuta riski

Valyuta riski xarici valyuta məzənnələrinin dəyişməsi nəticəsində maliyyə aktivinin dəyərinin dəyişməsi riskidir. Xarici valyuta məzənnəsindəki dəyişikliklər Bankın maliyyə durumuna və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsir edir.

AÖİK hazırkı və proqnozlaşdırılan makro-iqtisadi göstəriciləri nəzərə alaraq valyuta riskinə açıq valyuta mövqeyini idarə etməklə nəzarət edir. Xəzinədarlıq departamenti ARMB-nın tələblərini və təlimatlarını yerinə yetirmək üçün Bankın açıq valyuta mövqeyinin gündəlik monitorinqini həyata keçirir.

Xarici valyutanın mübadilə məzənnəsinin Banka təsiri aşağıdakı cədvəldə təqdim olunmuşdur:

	Azərbaycan manatı	**ABŞ dolları** 1 ABŞ dolları = 0.8010 manat	**AVRO** 1 AVRO = 1.1292 manat	**Digər valyutalar**	**31 dekabr 2008-ci il Cəmi**
Maliyyə aktivləri					
Pul və Azərbaycan Respublikası Milli Bankındakı qalıq vəsaitlər	8,283	836	2,119	69	11,307
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	3,107	4,539	97	7,743
Müştərilərə verilmiş kreditlər	85,908	46,706	10	-	132,624
Satıla bilən investisiyalar	15,756	-	-	-	15,756
Digər maliyyə aktivləri	36	143	-	-	179
Cəmi maliyyə aktivləri	**109,983**	**50,792**	**6,668**	**166**	**167,609**
Maliyyə öhdəlikləri					
Banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	30,731	23,747	4,531	-	59,009
Müştəri hesabları	50,335	30,944	3,615	15	84,909
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	2,021	-	-	-	2,021
Digər maliyyə öhdəlikləri	2,002	33	17	-	2,052
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	**85,089**	**54,724**	**8,163**	**15**	**147,991**
AÇIQ BALANS MÖVQEYİ	**24,894**	**(3,932)**	**(1,495)**	**151**	

	Azərbaycan manatı	ABŞ dolları 1 ABŞ dolları = 0.8453 manat	AVRO 1 AVRO = 1.2450 manat	Digər valyutalar	31 dekabr 2007-ci il Cəmi
Maliyyə aktivləri					
Pul və Azərbaycan Respublikası Milli	8,657	3,669	378	17	12,721
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	2,861	2,221	43	5,125
Müştərilərə verilmiş kreditlər	69,473	48,667	852	-	118,992
Satıla bilən investisiyalar	2,160	-	-	-	2,160
Digər maliyyə aktivləri	220	-	-	-	220
Cəmi maliyyə aktivləri	**80,510**	**55,197**	**3,451**	**60**	**139,218**
Maliyyə öhdəlikləri					
Banklara və digər kredit təşkilatlarına ödənilməli vəsaitlər	29,282	25,513	3,086	-	57,881
Müştəri hesabları	36,306	25,883	2,229	34	64,452
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	6,153	-	-	-	6,153
Digər maliyyə öhdəlikləri	803	-	-	-	803
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	**72,544**	**51,396**	**5,315**	**34**	**129,289**
AÇIQ BALANS MÖVQEYİ	**7,966**	**3,801**	**(1,864)**	**26**	

Valyuta riskinin həssaslığı

Aşağıdakı cədvəldə ABŞ dollarının və Avronun manata nisbətdə 10% artmasına və ya azalmasına qarşı Bankın həssaslığı öz əksini tapmışdır. Xarici valyuta riskinin əsas idarəedici heyətə hesabat edilməsi üçün istifadə edilən həssaslıq dərəcəsi 10%-dir və bu dərəcə xarici valyutanın mübadilə məzənnəsində mümkün dəyişikliklərlə bağlı rəhbərliyin qiymətləndirmələrini əks etdirir. Həssaslıq təhlilinə yalnız xarici valyuta ilə ifadə edilmiş pul vəsaitləri və xarici valyuta məzənnəsindəki 10% dəyişikliyi əks etdirmək üçün dövrün sonunda onların köçürülməsi üzrə düzəlişlər daxildir. Həssaslıq təhlilinə kənar kreditlər, eləcə də Bank daxilində xarici valyuta əməliyyatları üçün verilən kreditlər daxildir. Burada kreditlərin denominasiyası kreditorun və ya borcalanın valyutasından fərqli valyuta ilə aparılır.

	31 dekabr 2008-ci il tarixinə		31 dekabr 2007-ci il tarixinə	
	ABŞ dolları / Manat +10%	ABŞ dolları / Manat -10%	ABŞ dolları / Manat +10%	ABŞ dolları / Manat -10%
Mənfəət və ya zərərə təsiri	(393)	393	380	(380)

	31 dekabr 2008-ci il tarixinə		31 dekabr 2007-ci il tarixinə	
	Avro / Manat +10%	Avro / Manat -10%	Avro / Manat +10%	Avro / Manat -10%
Mənfəət və ya zərərə təsiri	(150)	150	(186)	186

Həssaslıq analizi ilə bağlı məhdudiyyətlər
Yuxarıdakı cədvəllər digər ehtimallarda dəyişikliklər olmadıqda əsas ehtimalların dəyişməsinin təsirini əks etdirir. Əslində cədvəldə qeyd edilən ehtimallarla digər faktorlar arasında qarşılıqlı əlaqə mövcuddur. Qeyd etmək lazımdır ki, cədvəldəki həssaslıq göstəriciləri xətti funksiya üzrə hesablanmır və valyuta məzənnəsinin daha çox və ya az dəyişməsinə qarşı həssaslığı cədvəldə göstərilən rəqəmlər əsasında birbaşa interpolyasiya və ekstrapolyasiya edilə bilməz.

Həssaslıq analizi Bankın aktivlərinin və öhdəliklərinin fəal şəkildə idarə edildiyini nəzərə almır. Bundan əlavə, Bankın maliyyə vəziyyəti bazarda dəyişikliklər baş verdikdə dəyişə bilər. Məsələn, Bankın maliyyə riskinin idarə edilməsi strategiyası bazardakı dəyişikliklərə qarşı həssaslığın idarə edilməsini nəzərdə tutur. Bazardakı dəyişikliklər müəyyən həddi keçəndə Bankın rəhbərliyi bəzi investisiyaları satmaq, investisiya portfelinin strukturunu dəyişdirmək və ya müəyyən sığortalayıcı addımlar atmaq kimi qərarlar həyata keçirə bilər. Nəticədə, ehtimallardakı dəyişikliklər öhdəliklərə heç bir təsir göstərməyə bilər, aktivlər isə balans hesabatında bazar qiyməti ilə dəyərləndiriləcək. Belə hallarda aktivlər və öhdəliklər üçün müxtəlif qiymətləndirmə bazasından istifadə edilməsi xalis aktivlərin dəyişməsinə gətirib çıxara bilər.

Yuxarıda qeyd edilən həssaslıq təhlilləri ilə bağlı digər məhdudiyyətlərə aşağıdakılar daxildir: yaxın dövrdə mümkün bazar dəyişiklikləri ilə bağlı hər hansı əminlik olmadan qabaqcadan verilən və yalnız Bankın mövqeyini əks etdirən potensial riskin nümayiş etdirilməsi üçün hipotetik bazar dəyişikliklərindən istifadə və bütün faiz dərəcələrinin eyni qaydada hərəkət etməsi ehtimalı.

Qiymət riski

Bank səhmdar kapitalına investisiyalardan yaranan səhm məzənnəsi risklərinə məruz qalır. Səhmdar kapitalına investisiyalar ticarət məqsədlərindən daha çox strateji məqsədlər üçün saxlanılır. Bank bu investisiyalarla fəal ticarət aparmır.